

Tulevaisuuden Sundsberg

Paikkatietokyselyn tulokset

Sisällys

1.	Taustatiedot ja tavoitteet	1
1.1.	Kirkkonummen kunnan tavoitteet osana paikkatietokyselyä	1
1.2.	Paikkatietokyselyn taustatiedot ja tavoitteet	2
2.	Tulosten jakautuminen	3
3.	Luonto-, virkistys- ja maisema-alueiden saavutettavuus	9
3.1.	Luonto- ja virkistysalueet sekä ulkoilureitit	9
3.2.	Maisema-alueet	14
4.	Tärkeät teemat ja vetovoimatekijät	19
4.1.	Suunnittelualueen tärkeät teemat	19
4.2.	Suunnittelualueen tärkeät vetovoimatekijät	23
5.	Asukkaiden välinen yhteisöllisyys ja mieluisa naapurusto	27
5.1.	Yhteisöllisyys suunnittelualueella	27
5.2.	Mieluisa naapurusto tulevaisuudessa	28
6.	Asumisen ratkaisut ja uusien asuinalueiden sijoittelu	29
7.	Palveluiden saavutettavuus ja uudet palvelut	33
8.	Tulosten tulkintaa	38
9.	Yhteenveto ja johtopäätökset	39
	Lähteet	43

1. Taustatiedot ja tavoitteet

1.1. Kirkkonummen kunnan tavoitteet osana paikkatietokyselyä

Kirkkonummen kunta pyrkii edistämään kaikenikäisten asukkaiden hyvää elämää ja arjen sujuvuutta tarjoamalla muun muassa kattavia luonto- ja virkistysmahdollisuuksia sekä saavutettavia julkisia palveluita (Kirkkonummen kuntastrategia, 2024). Strategian mukaan toiminta perustuu osallistavuuteen, ja sitä kehitetään yhdessä kuntalaisten ja paikallisten yhteisöjen kanssa. Jatkuva kehittäminen näkyy Espoonlahteen rajautuvilla Sundsbergin ja Sarvvikin alueilla, jossa on käynnistynyt Sundsbergin osayleiskaavahanke. Kaavahankkeen alustavien tietojen pohjana käytetään Sundsbergin osayleiskaava-alueen "Tulevaisuuden Sundsberg" -paikkatietokyselyä, jonka tuloksia esitellään tässä raportissa.

Sundsbergin osayleiskaava-alueella on merkittävä kasvupotentiaali ja vahva paikallisidentiteetti, mistä on mainittu niin Kirkkonummen maankäytön kehityskuvassa (2020) kuin kuntastrategiassa (2024). Strategiassa korostetaan omaleimaisten kylien ja alueiden, kuten Sundsbergin, merkitystä kunnan veto- ja pitovoimatekijöinä. Kirkkonummen yleisiä sekä suunnittelualueen keskeisiä vetovoimatekijöitä ovat esimerkiksi merellinen sijainti sekä monipuoliset virkistysalueet (Kirkkonummen maankäytön kehityskuva, 2020). Alueen kehittäminen ja uusien asuinseutujen tuoma väestönkasvu on siis kunnan kasvun kannalta erittäin tärkeää, ja kehittämisprosessissa halutaan ottaa huomioon kunnan asukkaiden näkemykset ja toiveet mahdollisuuksien mukaan.

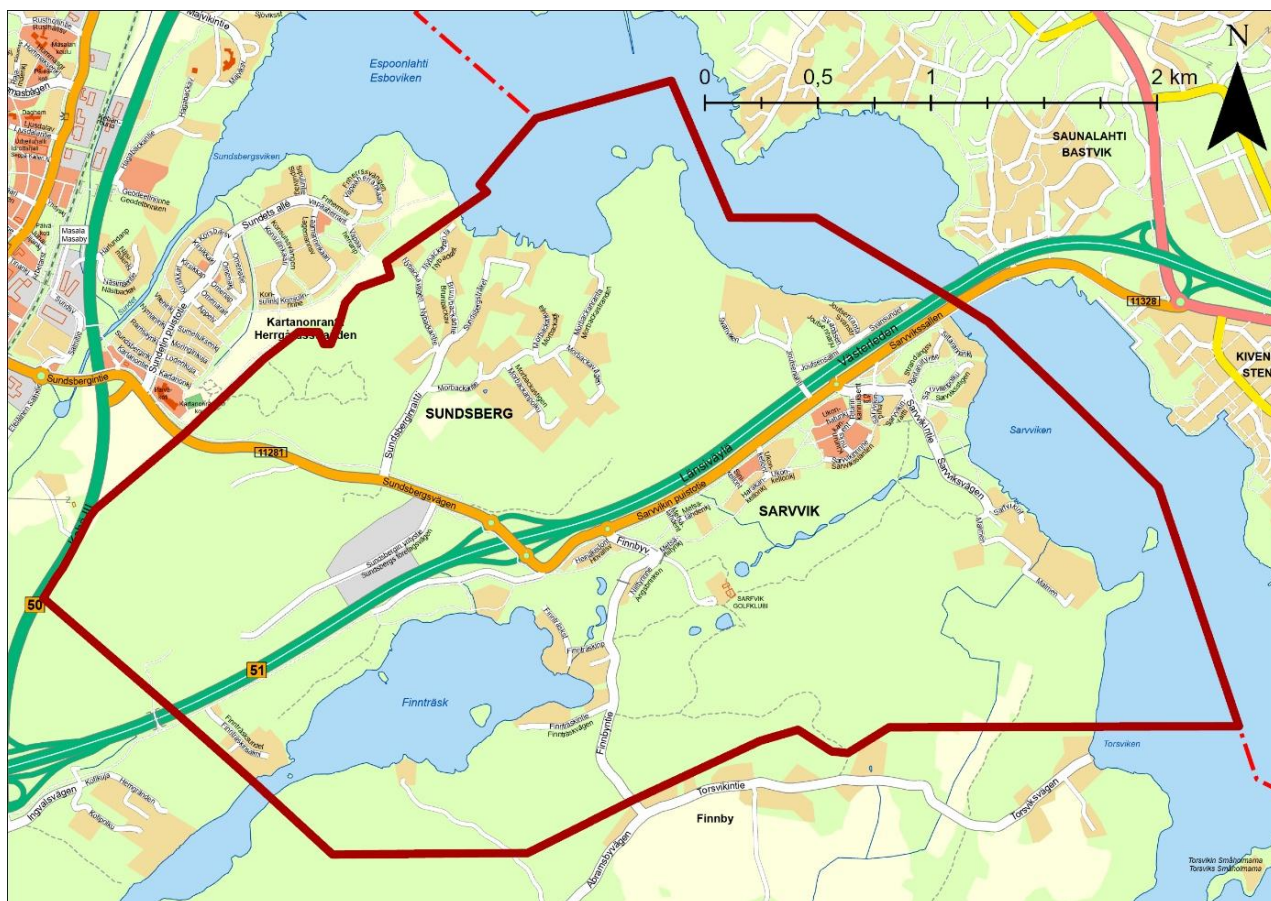
Kirkkonummen kaavoitusohjelman 2025–2028 mukaan suunnittelualue kattaa noin 10 km², josta kunnan omistuksessa on vain vähäinen osuus. Vuonna 2025 alueella asui yli 1400 henkilöä, mutta väestömäärän odotetaan kasvavan merkittävästi Sarvvikin Länsiväylän eteläpuolisen asuntoalueen rakentamisen myötä (Kirkkonummen kaavoitusohjelma 2025–2028). Sarvvikin alueen asukasmäärän arvioidaan nousevan noin 4 000:een voimassa olevien asemakaavojen mahdollistamana. Merkittävä osa suunnittelualueesta on vielä rakentamatonta, mikä tarjoaa huomattavia mahdollisuuksia sekä asuntotuotannon että työpaikkojen kehittämiseksi. Tuleva rakentaminen toteutetaan vaiheittain, ja asuinalueet tulevat muodostumaan monipuolisesti pientaloista kerrostaloihin (Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 2025). Tavoitteena on luoda Kirkkonummen kuntastrategian (2024) mukaisesti eri elämäntilanteisiin sopiva, laadukas ja houkutteleva asuinympäristö, jossa yhdistyvät viihtyisyys, luonnonläheisyys, hyvät palvelut ja kestävä kehityksen periaatteet. Kehittämisessä painotetaan myös alueen omaleimaisuuden ja vetovoiman vahvistamista.

1.2. Paikkatietokyselyn taustatiedot ja tavoitteet

Tulevaisuuden Sundsberg -paikkatietokysely toteutettiin osana Sundsbergin osayleiskaavahanketta, ja sen tavoitteena oli kerätä tietoa kyseisen alueen nykyisistä luonto- ja virkistysalueiden, maisemallisten kohteiden sekä palveluiden saavutettavuudesta, tulevaisuuden vetovoimatekijöistä, uuden rakentamisen sijoittelusta, alueelle toivottavista palveluista sekä naapurusto- ja yhteisöllisyyskokemuksista. Kysely oli avoin kaikille, ja siihen vastasi yhteensä 550 henkilöä. Kysely toteutettiin sähköisenä ArcGIS Survey123 -lomakkeena, johon pystyi vastaamaan millä tahansa verkkoselaimella anonymisti ajalla 16.9.2025–17.10.2025 suomeksi sekä ruotsiksi. Lomake sisälsi teemoittain jäsenneltyjä valinta- ja karttakysymyksiä sekä avoimia kysymyksiä. Raportissa karttakysymysten vastaukset on esitetty tiheyskarttoina, eli painottaen eniten vastattuja alueita, jotta tuloksia olisi helpompi hahmottaa kokonaisuutena. Joidenkin kysymysten yhteyteen vastaajat saattoivat halutessaan liittää myös kuvia. Kysymykset olivat luokiteltu teemoittain nykyhetkeen sekä tulevaisuudennäkymiin sopiviin osa-alueisiin. Kyselyyn vastaamisessa tarjottiin myös henkilökohtaista apua Masalan kirjastossa 23.9. sekä 6.10. klo 15–18.

Kysymykset laadittiin Kirkkonummen kuntastrategian, kaavoitusohjelman ja maankäytön kehityskuvan linjausten pohjalta. Lisäksi suunnittelualueen omaleimainen paikallisidentiteetti on otettu huomioon ja kysymykset pohjautuvat alueen kehittämisen olennaisiin teemoihin. Kyselyssä esitetyt kysymykset ovat keskeisiä tarkasteltaessa uusien asuinalueiden suunnitteluun liittyviä näkökulmia. Paikkatietokysely toimii tärkeänä osallistamisen välineenä, joka mahdollistaa kuntalaisten ja sidosryhmien näkökulmien ja toiveiden kartoituksen aluekohtaisesti. Näin voidaan edistää osallistavaa päätöksentekoa, joka tukee suunnittelualueen kehittämistä kestäväällä ja asukaslähtöisellä tavalla. Kyselyn avulla voidaan selvittää kuntalaisille merkityksellisiä alueita ja kohteita, sekä toiveita Sundsbergin osayleiskaava-alueen tulevaisuudesta.

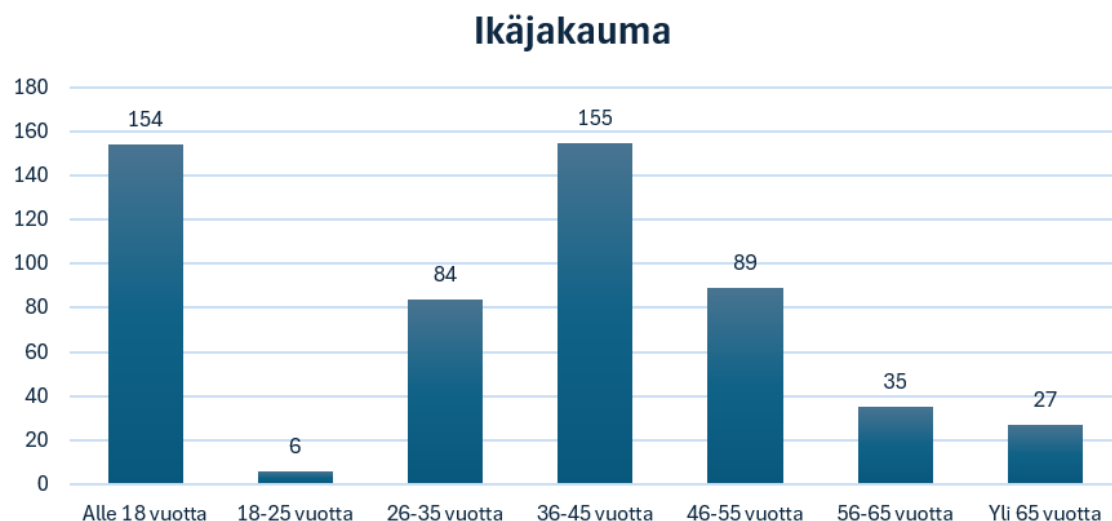
Tämän raportin tavoitteena on analysoida osayleiskaava-alueelle laaditun paikkatietokyselyn tuloksia ja tarkastella, millaisiksi suunnittelualueen asukkaat ja alueen käyttäjät kokevat muun muassa alueen luonto-, virkistys- ja maisema-arvot. Tuloksista saatua tietoa hyödynnetään suunnittelun tukena, ja tiedon avulla voidaan pohtia, mitkä alueet olisivat olennaisia säilytettäväksi tai kehitettäväksi. Lisäksi muita tarkastelunkohteita ovat asukkaiden nykyiset kokemukset ja näkemykset alueen yhteisöllisyydestä ja palveluiden saavutettavuudesta sekä suunnittelualueen tulevaisuuteen suunnatut näkemykset mieluisasta naapurustosta, erilaisen uuden rakentamisen sijoittelusta alueella sekä koetuista vetovoimatekijöistä. Raportissa avataan kyselytulokset teemoittain. Suomen- ja ruotsinkieliset vastaukset ovat yhdistetty raportin jokaisessa osiossa. Sundsbergin osayleiskaava on rajattu tummanpunaisella kuvassa 1. Tätä karttaa käytettiin myös paikkatietokyselyn karttakysymysten oletuskarttana.

Kuva 1 – Sundsbergin osayleiskaava-alueen rajaus.

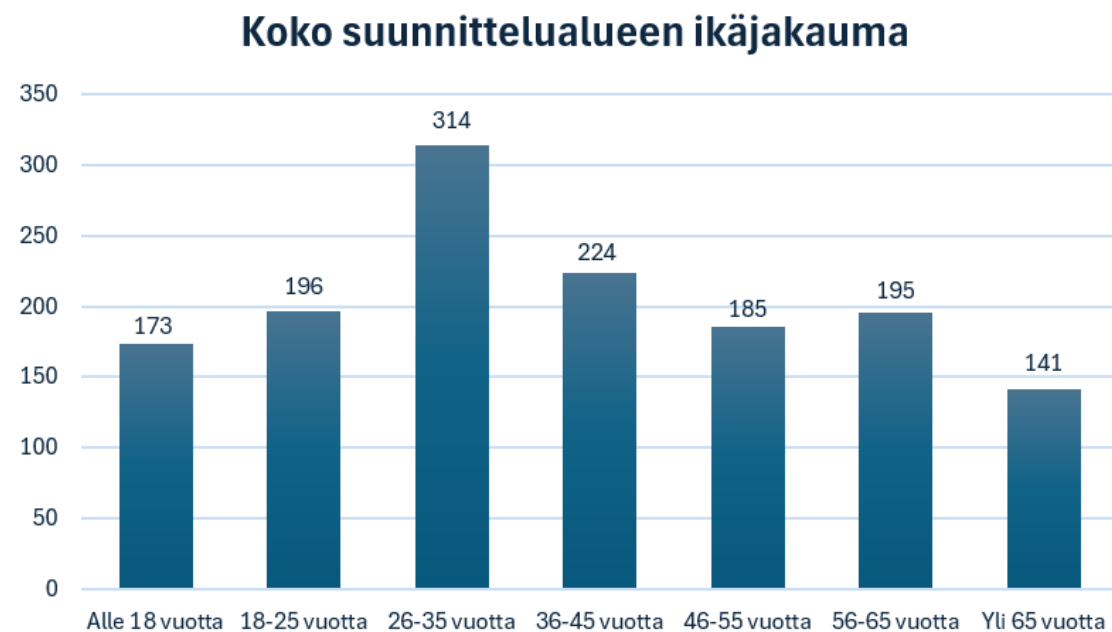
2. Tulosten jakautuminen

Tässä osiossa käsitellään lomakkeen "Perustiedot"-osiota, jossa kaikki kysymykset olivat pakollisia vastata. Kuvassa 2 on havainnollistettuna kyselyyn vastanneiden ikäjakauma. Vastanneista 550:stä henkilöstä suurin osa oli 36–45-vuotiaita (155 vastannutta; 28,2 %) tai alle 18-vuotiaita (154 vastannutta; 28 %). Näiden jälkeen eniten vastauksia tuli 46–55-vuotiaiden (89 vastannutta; 16,2 %) sekä 26–35-vuotiaiden (84 vastannutta; 15,3 %) osioon. Kyselyyn vastasi vähiten 18–25-vuotiaat (6 vastannutta; 1,1 %). Lisäksi kyselyyn vastanneista 56–65-vuotiaita oli 35 henkilöä (6,4 %) ja yli 65-vuotiaita 27 henkilöä (4,9 %). Ikäjakauma painottui selvästi nuorempiin ja keski-ikäisiin vastaajiin, kun taas nuorten aikuisten (18–25-vuotiaat) sekä ikääntyneiden vastaajien osuus jäi vähäisemmäksi. Tämä on hyvä huomioida tuloksia tulkittaessa, sillä ikäryhmien epätasainen edustus voi vaikuttaa vastausten yleistettävyyteen ja korostaa enemmän tiettyjen ikäryhmien näkökulmia.

Kuva 2 - Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma.

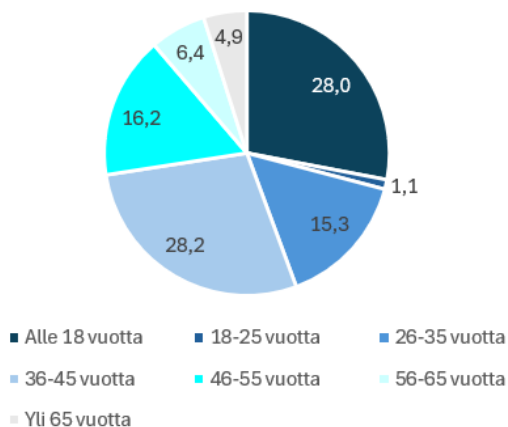
Sundsbergin osayleiskaava-alueella asuu ajankohtaisen (27.10.2025) tiedon perusteella 1428 henkilöä. Seuraavaksi vertaillaan paikkatietokyselyyn vastanneiden (550 henkilöä) ikäjakaumaa kaava-alueen väestön ikäjakaumaan. Suunnittelualueen ikäjakauma on esitetty kuvassa 3. Sundsbergin osayleiskaava-alueella asuu eniten 26–35-vuotiaita (314 henkilöä; 22,0 %). Tämä ei täysin vastaa kyselyyn vastanneiden määrällistä ja prosentuaalista osuutta (vrt. kuvat 2 ja 3 sekä kuvat 4 ja 5). Muut ikäryhmät jakautuvat alueella melko tasaisesti, noin 12–15 %:n osuuksina, lukuun ottamatta yli 65-vuotiaita, joita on hieman vähemmän (141 henkilöä, 9,9 %). Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma poikkeaa siis jonkin verran alueen todellisesta väestörakenteesta. Selkeimmin erottuvat alle 18-vuotiaat (kyselyssä 28,0 %, alueella 12,1 %) sekä 36–45-vuotiaat (kyselyssä 28,2 %, alueella 15,7 %) (ks. kuvat 4 ja 5).

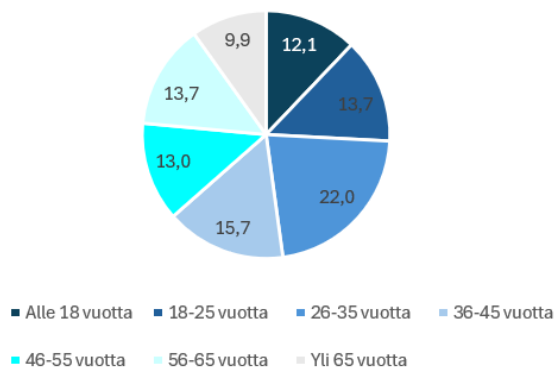
Kuva 3 – Sundsbergin osayleiskaava-alueen ikäjakauma.

Kuvissa 4 ja 5 vielä havainnollistava prosentuaalinen vertailu piirakkadiagrammimuodossa kyselyyn vastanneiden ikäjakauman sekä osayleiskaava-alueen todellisen ikäjakauman välillä.

Kyselyyn vastanneiden ikäjakauman prosentuaaliset osuudet (%)

Suunnittelualueen ikäjakauman prosentuaaliset osuudet (%)

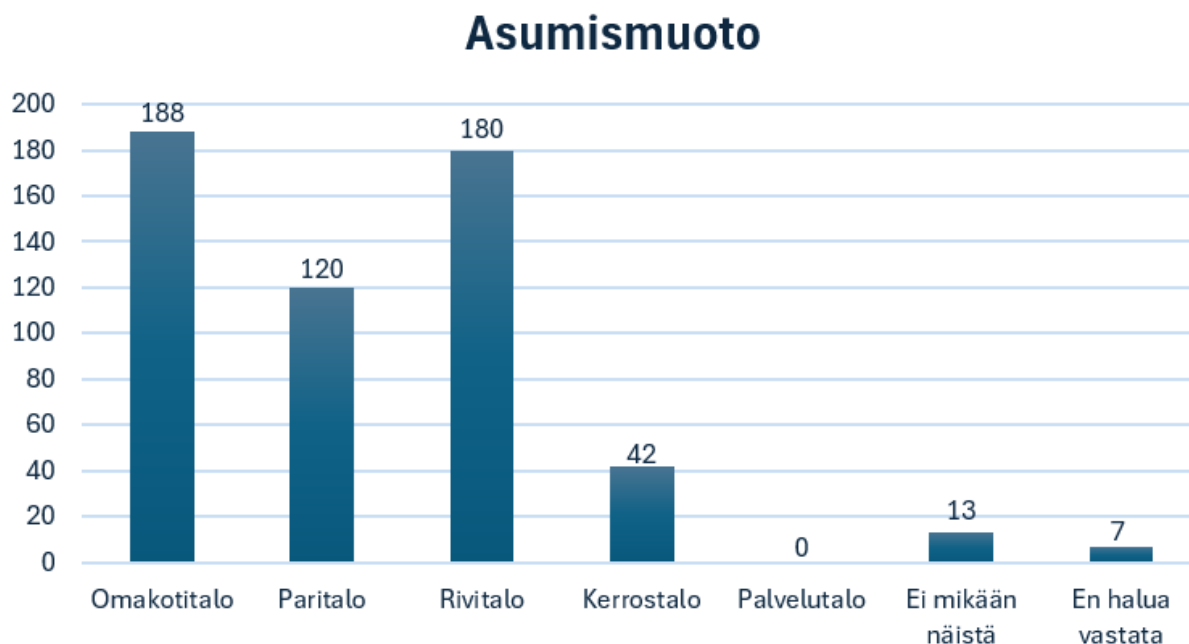

Kuva 4 - Sundsbergin osayleiskaava-alueen ikäjakauma (%). Kuva 5 - Kyselyyn vastanneiden ikäjakauma (%).

Kyselyn epätasainen ikäjakauma tulee ottaa huomioon tuloksia analysoitaessa, koska vastaajien ikä vaikuttaa usein merkittävästi heidän mielipiteisiinsä ja kokemuksiinsa. Eri ikäryhmillä on tyypillisesti erilaisia arvoja, tarpeita, tottumuksia ja näkökulmia aiheeseen. Tässä kyselyssä yli puolet vastaajista sijoittuu ikäryhmiin 36–45 vuotta ja alle 18 vuotta, minkä vuoksi tulokset painottuvat suurin osin näiden ryhmien näkemyksiin eivätkä näin edusta alueen käyttäjien realistista ikäjakaumaa. Lisäksi esimerkiksi 18–25-vuotiailla on huomattavasti vähemmän edustusta vastauksissa verrattuna alueen todelliseen kyseisen ikäryhmän määrään.

Siirrytään seuraavaksi kyselyyn vastanneiden asumismuotojen tarkasteluun. Kyselyyn vastanneista lähes 90 % asuu pientalossa eli omakoti-, pari- tai rivitalossa, joista 188 vastannutta (34 %) asuu omakotitalossa, 180 (33 %) rivitalossa ja 120 (22 %) paritalossa (kuva 6). Vastanneista ainoastaan 42 henkilöä (8 %) asuu kerrostaloissa. Kerrostaloissa asuvien vähäinen osuus on tärkeää huomioida, sillä se poikkeaa osin alueen todellisesta asuntorakenteesta, erityisesti Sarvvikin alueella, jossa kerrostaloasumista on jo merkittävästi. Kerrostaloasukkaiden aliedustus viittaa siihen, että kysely on tavoittanut paremmin pientaloissa asuvat asukkaat, jotka asuvat suurin osin Sundsbergin postinumeroalueen puolella.

Tuloksia tulkittaessa onkin tärkeää huomioida vastaajajoukon asumismuotojen epätasainen jakautuminen, sillä se saattaa vaikuttaa esimerkiksi alueen kehittämistä, rakentamisen tiiviyyttä tai palvelutarpeita koskeviin näkemyksiin. Pientaloissa asuvien vahva edustus voi korostaa väljää ja matalaa rakentamista suosivia näkökulmia verrattuna kerrostaloasujien tarpeisiin ja odotuksiin.

Kuva 6 – Vastanneiden nykyiset asumismuodot.

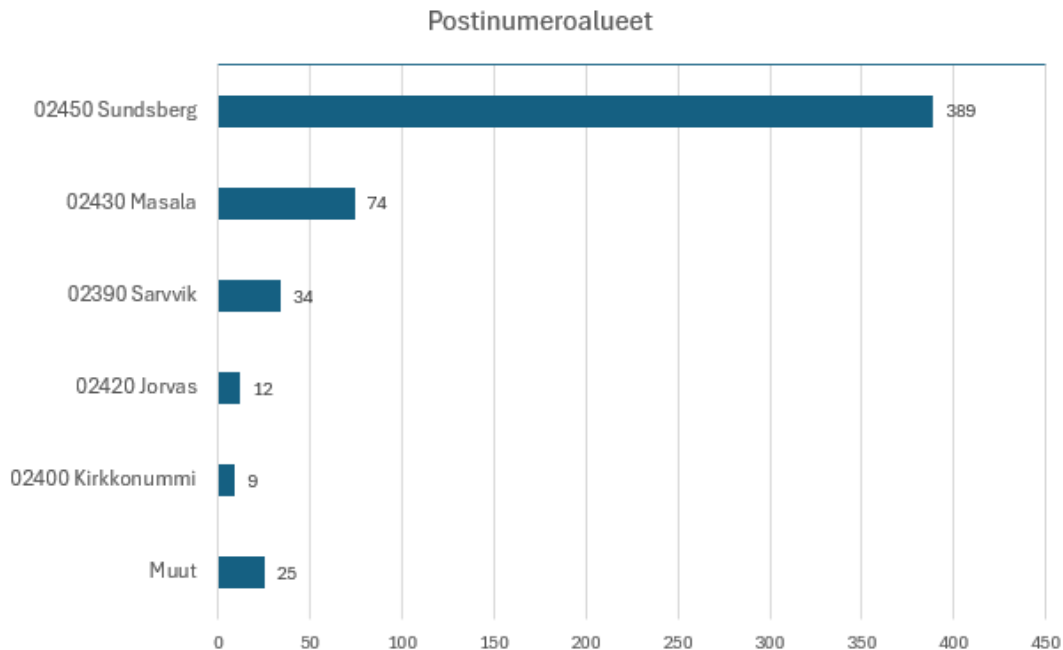
Kyselyssä kysyttiin myös vastaajien postinumeroaaluetta, jotta saataisiin tarkempaa tietoa vastausten alueellisesta jakautumisesta. Postinumeroiden avulla on tarkoitus analysoida ja vertailla tuloksia eri alueiden välillä, sekä suunnittelualueen sisällä että ulkopuolella, mikä auttaa tunnistamaan mahdollisia alueellisia eroja, trendejä ja kehittämistarpeita.

Postinumeroalueet, jotka kuuluvat Sundsbergin osayleiskaava-alueeseen ovat Sundsberg 02450, Sarvvik 02390 sekä pieni alue Jorvaksesta (02420). Tuloksissa huomioidaan kuitenkin kaikilta postinumeroalueilta tulleet vastaukset, koska suunnittelualueen luonto- ja virkistysalueita käytetään pidempienkin välimatkojen päästä.

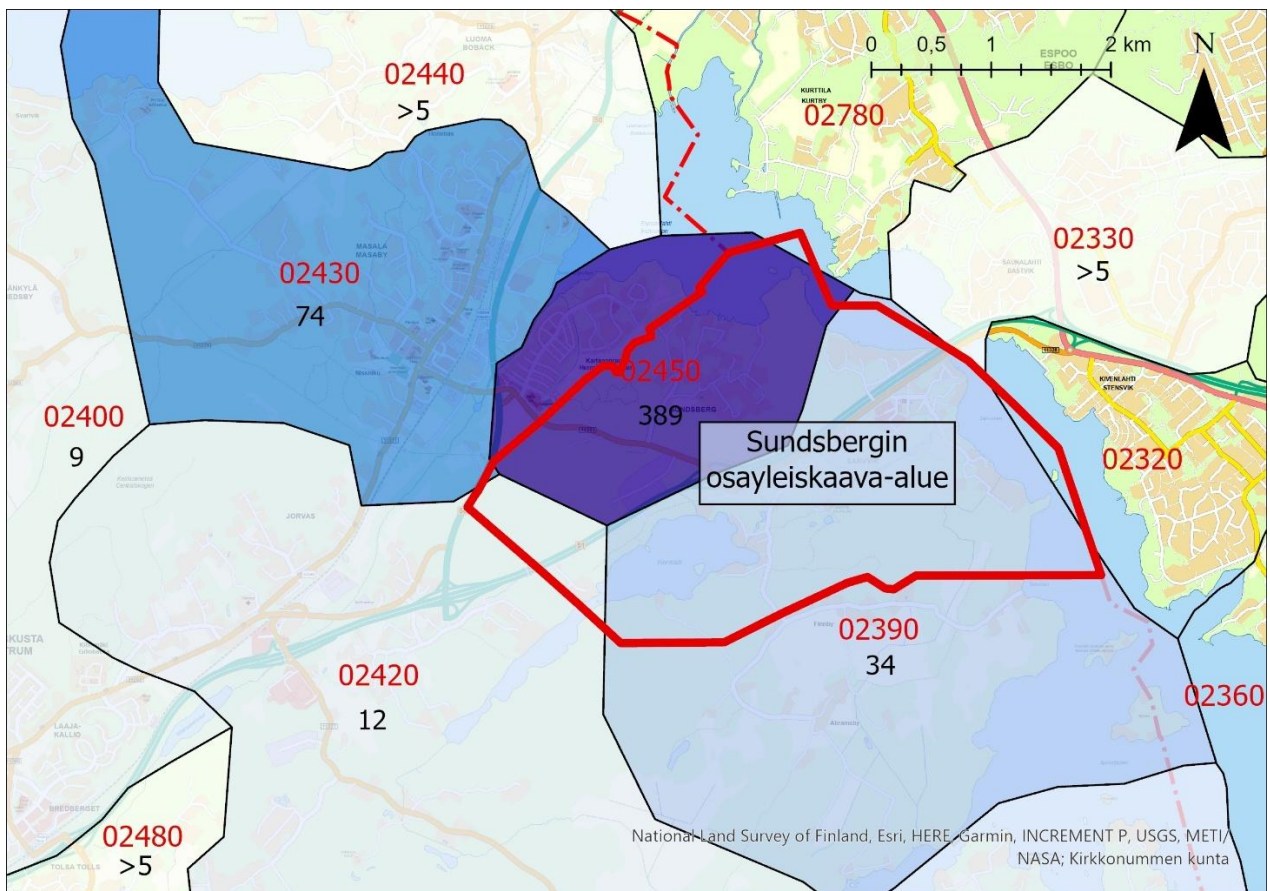
Kyselyn postinumeroaluejakauma vastatuimmilta kaava-aluetta ympäröiviltä alueilta näkyy kuvissa 7 ja 8. Kaikkein eniten vastauksia (389 vastannutta) tuli Sundsbergin alueelta, 02450, joka on osa osayleiskaava-aluetta, mutta ulottuu myös sen ulkopuolelle esim. Kartanonrannan alueelle. Tämän jälkeen eniten vastauksia (74 vastannutta) tuli Masalasta, 02430, joka on suunnittelualueen ulkopuolella. Kaava-alueeseen osittain kuuluvalla Sarvvikin alueella (02390) saatiin kolmanneksi eniten vastauksia, yhteensä 34. Vastausmäärä oli kuitenkin suhteellisen vähäinen, sillä valtaosa osayleiskaava-alueen asukkaista asuu Sarvvikin puolella. Muita vastattuja postinumeroalueita olivat muun muassa Jorvas (02420), Kirkkonummen alueet Keski-Kirkkonummi, Veklahti ja Koivuhaka (02400) sekä muut yksittäiset alueet Kirkkonummelta, Helsingistä, Espoosta, Vantaalta ja muista pääkaupunkiseutua ympäröivistä kunnista.

Postinumeroalueiden jakautumista on visualisoitu sinisen eri sävyillä kuvassa 8, jossa postinumeroalueiden väri tummenee vastausmäärän lisääntyessä. Alueilta, joissa ei ole väriä, ei ole tullut yhtäkään vastausta. Kartassa postinumeroalueiden rajat ovat merkitty ohuella

mustalla viivalla ja postinumerot punaisella. Postinumeroiden alapuolelle on merkitty vastaajamäärät alueittain mustalla. Suunnittelualue on rajattu kartassa punaisella.

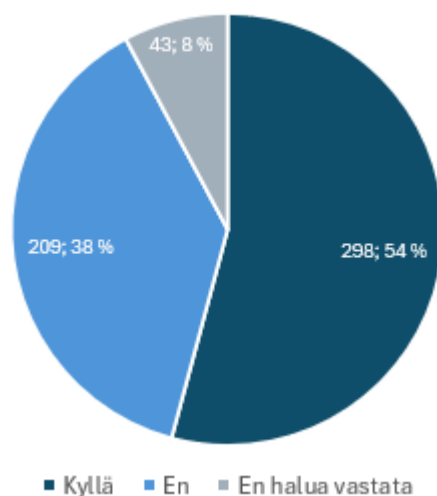
Kuva 7 – Eniten vastatut postinumeroalueet.

Kuva 8 – Postinumeroaluejakauma vastatuimmilta suunnittelualueita ympäröiviltä alueilta.

Kyselylomakkeen perustieto-osiossa viimeinen kysymys oli, että asuuko henkilö suunnittelualueella. Tieto ei ole välttämättä oleellinen kaikissa kysymyksissä, mutta sen avulla pystytään tarvittaessa vertailemaan vastauksia alueella asuvien ja alueen ulkopuolella asuvien, mutta sitä käyttävien välillä. Lisäksi tätä kysymystä käytettiin siinä, että saataisiin erillisiä vastauksia suunnittelualueen sisäisen yhteisöllisyyden kokemuksista niiden kesken, jotka asuvat alueella. Vastauksia tulee kuitenkin tarkastella kriittisesti ja vertailla postinumeroaluejakoon sekä suunnittelualueen todelliseen asumisjakoon. Vastausten perusteella 54 % (298 vastannutta) on vastannut asuvansa suunnittelualueella. 38 % (209 vastannutta) on vastannut puolestaan, että ei asu suunniteltavalla alueella, ja 8 % (43 vastannutta) ei ole halunnut vastata kysymykseen. Kysymyksen vastausjaottelu on havainnollistettu kuvassa 9.

Asutko suunnittelualueella?

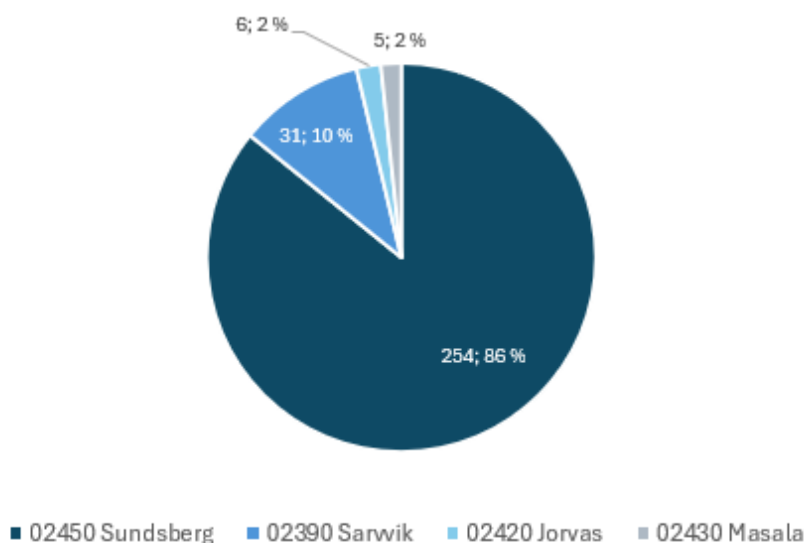

Kuva 9 - Asuuko henkilö suunnittelualueella.

Seuraavaksi verrataan lyhyesti edellä käsitellyn kysymyksen vastauksia postinumeroalueita koskevaan kysymykseen. Eniten vastauksia saatiin postinumeroalueelta 02450 Sundsberg (389 vastausta), joista 254 vastaajaa ilmoitti asuvansa suunnittelualueella. Tällä alueella 21 vastaajaa valitsi vaihtoehdon "en halua vastata" ja 114 vastasi "en". Postinumeroalueelta 02390 Sarvik ilmoitettiin suunnittelualueella asuminen yhteensä 31 kertaa, kun taas yksi vastaaja ei halunnut vastata ja kolme vastasi kieltävästi.

Toiseksi eniten vastauksia koko kyselyssä saatiin Masalan (02430) alueelta, joka ei kuulu suunnittelualueeseen. Masalasta kuitenkin viisi vastaajaa ilmoitti asuvansa osayleiskaavoitettavalla alueella. Postinumeroalueelta 02420 Jorvas suunnittelualueella asumiseen vastattiin myöntävästi kuusi kertaa. Yhteensä kysymykseen "Asutko suunnittelualueella?" saatiin mainituilta alueilta 296 "kyllä"-vastausta. Vastausten alueellinen jakautuminen on esitetty kuvassa 10.

Vastannut "Kyllä" kysymykseen "Asutko suunnittelualueella?"

Kuva 10 - Vastannut asuvansa suunnittelualueella postinumeroalueittain.

Kuvan 10 jakaumaa ei kuitenkaan voida pitää täysin luotettavana. Vuoden 2025 väestötietojen mukaan suunnittelualueella asuu yhteensä 1 428 henkilöä, joista valtaosa (1 334) asuu Sarvvikissa, 81 Sundsbergissa ja 12 Jorvaksessa. Näin ollen Sundsbergista saadut 254 "kyllä"-vastausta eivät voi vastata todellista tilannetta, vaan osa vastauksista on selvästi tullut suunnittelualueen ulkopuolelta. Kyselyn muiden kysymysten kommenttien perusteella suurin osa Sundsbergin postinumeroalueen vastauksista on tullut todennäköisesti Kartanonrannasta, joka rajautuu kaava-alueen ulkopuolelle. Tämä on pyritty huomioimaan tulosten tulkinnassa. Myöskään muiden alueiden vastausten paikkansapitävyydestä ei voida olla täysin varmoja. Ainoastaan Masalasta saadut viisi "kyllä"-vastausta voidaan todeta varmuudella virheellisiksi, koska alue ei kuulu suunnittelualueeseen.

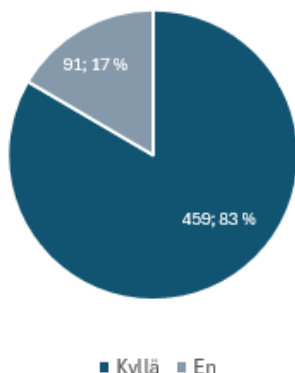
3. Luonto-, virkistys- ja maisema-alueiden saavutettavuus

3.1. Luonto- ja virkistysalueet sekä ulkoilureitit

Kyselyn keskeisenä tavoitteena oli selvittää, miten vastaajat kokevat luonto-, virkistys- ja maisema-alueiden saavutettavuuden, ja tämän avulla tehdä johtopäätöksiä siitä, mitkä alueet olisi hyvä säilyttää ja turvata tulevaisuudessa. Kyselyssä painotettiin erityisesti sitä, missä vastaajien mielestä hyvät luonto-, virkistys- ja maisema-alueet sijaitsevat, ja kuinka hyvin alueet ovat asukkaiden saavutettavissa. Lisäksi haluttiin saada selville, millaisia kehittämistarpeita tai uhkia vastaajat näkevät niiden säilymiselle. Teemojen kautta pyritään saamaan kokonaiskuva siitä, miten tärkeinä asukkaat pitävät alueen luonto- ja maisema-arvoja sekä millaisia toiveita heillä on alueiden tulevaisuuden suunnittelun ja maankäytön suhteen.

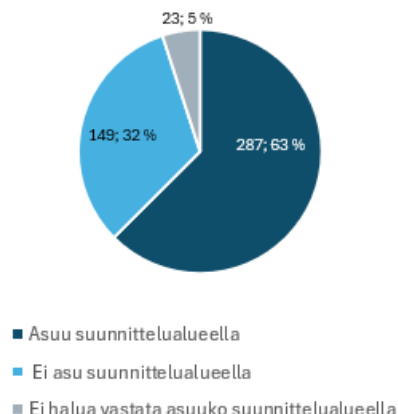
Kaikille pakollinen kysymys oli tässä osiossa: "Käytätkö suunnittelualueen luonto- ja virkistysalueita tai ulkoilureittejä?", johon oli mahdollista vastata joko "Kyllä" tai "En". Mikäli vastasi tähän kysymykseen "Kyllä", kyselylomakkeessa avautui tämän jälkeen tarkentavat lisäkysymykset luonto- ja virkistysalueisiin sekä ulkoilureitteihin. Kysymykseen vastauksen "Kyllä" antoi 459 henkilöä eli 83 %, ja vastauksen "En" antoi loput 91 vastannutta eli 17 % (kuva 11). Tämän perusteella suurin osa kyselyyn vastanneista käyttää siis suunnittelualueen luonto- ja virkistysalueita sekä ulkoilureittejä. Lisäksi "Kyllä" vastanneista noin 63 % asuu suunnittelualueella ja 32 % suunnittelualueen ulkopuolella (kuva 12).

Käytätkö suunnittelualueen luonto- ja virkistysalueita tai ulkoilureittejä?

Kuva 11 - Suunnittelualueen luonto- ja virkistysalueiden sekä ulkoilureittien käyttäjät.

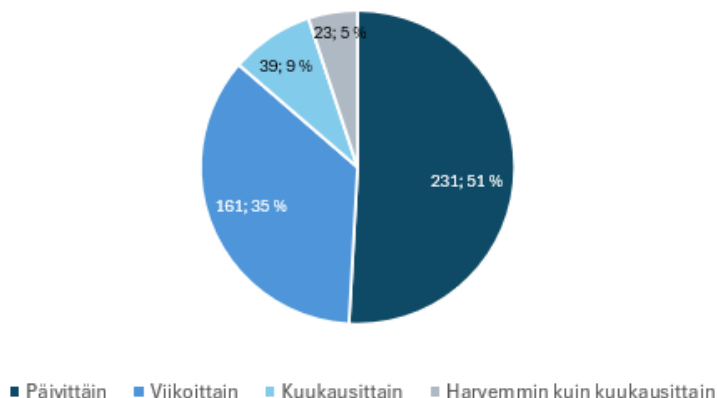
Vastannut "Kyllä" kysymykseen: "Käytätkö suunnittelualueen luonto- ja virkistysalueita tai ulkoilureittejä?"

Kuva 12 - Luonto- ja virkistysalueiden sekä ulkoilureittien käyttäjät suhteutettuna siihen, asuuko henkilö suunnittelualueella.

Mikäli vastaaja oli edellisessä kysymyksessä vastannut myöntävästi, hänelle avautui seuraavaksi kysymys: "Kuinka usein käytät suunnittelualueen luonto- ja virkistysalueita tai ulkoilureittejä?" (kuva 13). Tähän kysymykseen vastanneista hieman yli puolet (231 henkilöä; 51 %) ilmoitti käyttävänsä alueen virkistysalueita ja ulkoilureittejä päivittäin. Tämä on suhteellisen iso prosenttiosuus, jonka perusteella voidaan olettaa, että alueen luontoarvoja pidetään tärkeinä varsinkin virkistyskäyttämömuodossa. Lisäksi 35 % (161 vastannutta) kertoi käyttävänsä luonto- ja virkistysalueita sekä ulkoilureittejä viikoittain.

Kuinka usein käytät suunnittelualueen luonto- ja virkistysalueita tai ulkoilureittejä?

Kuva 13 - Suunnittelualueen luonto- ja virkistysalueiden sekä ulkoilureittien käyttö.

Seuraavaksi tarkastellaan kyselylomakkeen ensimmäistä karttakysymystä, joka käsittelee osayleiskaavoitettavan alueen luonto- ja virkistysalueiden sijaintia. Vastaaja ohjeistettiin merkitsemään kartalle heille tärkeitä luonto- tai virkistysalueita, ja kuten muissakin karttakysymyksissä, merkintöjä sai tallentaa useampia. Tähän kysymykseen vastattiin yhteensä 1091 kertaa ja vastaukset tallentuivat pistemuotoisena aineistona.

Kuvan 14 tiheyskartassa näkyvät karttakysymykseen vastanneiden tärkeänä pitämät luonto- ja virkistysalueet suunnittelualueella vihreällä värillä. Kartassa väri tummenee merkintöjen määrän mukaan, eli tummemmilla alueilla on enemmän merkintöjä. Aineistosta on rajattu pois kohteet, jotka eivät osu osayleiskaava-alueelle. Kaava-alueen ulkopuoliset vastaukset

sijoittuvat suurimmaksi osaksi Kartanonrantaan, joka sijaitsee kartassa ylhäällä vasemmalla. Sundsbergin osayleiskaava-alue on rajattu kartassa tummanpunaisella.

Kartasta (kuva 14) voidaan havaita, että tärkeimmät luonto- ja virkistysalueet sijoittuvat Sundsbergin metsäalueelle Kartanonrannan läheisyyteen, jossa sijaitsee myös Sundsbergin luontopolku. Lisäksi runsaasti kohteita on merkitty Finnträskin järven ympäristöön sekä jonkun verran Espoonlahden ranta-alueille, erityisesti pohjoisessa sijaitsevaan Morniin ja Sarvvikin rannikkoseudulle.

Kuva 14 - Tärkeänä pidetyt luonto- ja virkistysalueet suunnittelualueella.

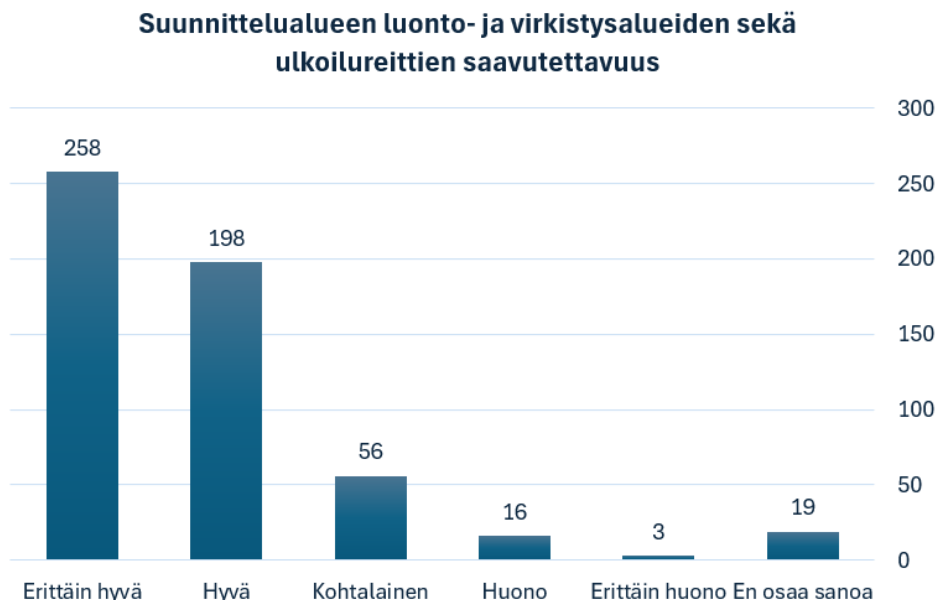
Kartalle merkittyjen luonto- ja virkistysaluekohteiden yhteyteen pystyi liittämään myös tekstimuotoisia kommentteja. Vastajien kommentteista käy ilmi, että Sundsbergin alueen metsät ja rannat ovat tärkeä osa monen arkea. Vastauksissa on useaan otteeseen mainittu, että alueen metsät ja aarnialueet koetaan rauhallisiksi ja viihtyisiksi ulkoilukohteiksi, joita käytetään päivittäiseen liikkumiseen, kuten kävelyyn, lenkkeilyyn, sienestykseen ja koiran ulkoilutukseen. Useissa vastauksissa tuodaan esiin halu säilyttää alue avoimena, vihreänä ja rakentamattomana. Kartanonrannan ja Sundsbergin metsät sekä alueen polut koetaan maisemallisesti ja ekologisesti arvokkaina, ja ne muodostavat myös tärkeän vihersuojavyöhykkeen. Lisäksi Finnträskin rannan, Mornin niemen ja Sarvvikin rannikon läheisyys mainittiin useissa kommentteissa suosittuina ulkoilu- ja virkistyskohteina.

Kuva 15 - Tärkeänä pidetyt ulkoilureitit suunnittelualueella.

Tässäkin karttakysymyksessä oli mahdollista jättää ulkoilureitin piirtämisen yhteyteen kommentteja. Jätettyjen kommenttien perusteella Sundsbergin osayleiskaava-alueen metsät ja luontopolut ovat asukkaille sekä alueen käyttäjille poikkeuksellisen tärkeitä virkistys- ja luontokohteita. Alueella liikutaan päivittäin kävellen, juosten ja koirien tai lasten kanssa, ja polut koetaan osaksi arjen hyvinvointia sekä alueen vetovoimaa. Luontoa arvostetaan sen monimuotoisuuden, rauhan ja maisemallisen kauneuden vuoksi, ja monissa kommentteissa mainitaan metsäalueiden tärkeys. Metsäiset alueet tarjoavat myös elinympäristöjä alueen eläimille sekä uhanalaisille lajeille, kuten liito-oraville. Useissa kommentteissa korostetaan, että rakentamisen ei tulisi heikentää nykyisiä luontoarvoja tai katkaista viheryhteyksiä. Samalla toivotaan, että polkuverkostoa kehitettäisiin: esimerkiksi reittejä voisi merkitä paremmin ja täydentää niitä uusilla yhteyksillä ilman, että metsien luonnontilaa vaarannetaan. Suunnittelualueen metsä- ja ulkoilureittialueet muodostavat selkeästi ison osan alueen identiteetistä, ja siksi niiden säilyttäminen koetaan erittäin tärkeäksi asiaksi.

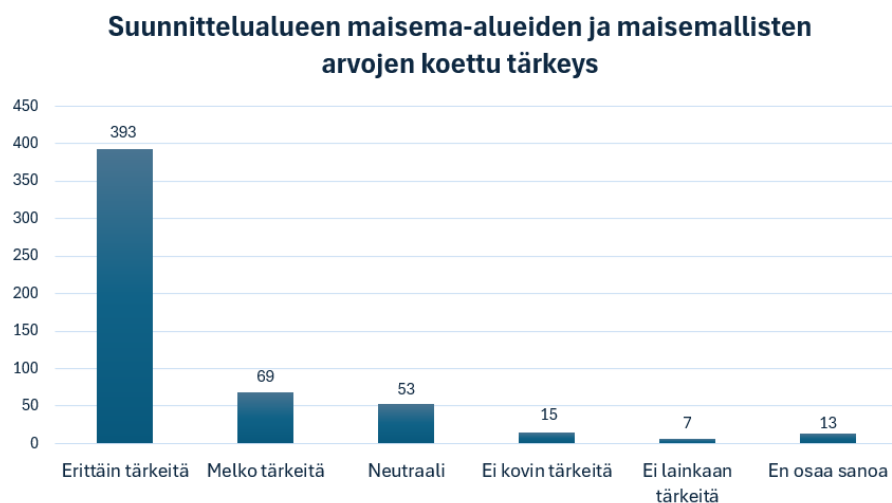
Sundsbergin osayleiskaava-alueen luonto- ja virkistysalueet sekä ulkoilureitit nähdään myös helposti saavutettavina niin karttakysymyksiin tulleiden kommenttien perusteella kuin myös saavutettavuuteen liittyvän erillisen kysymyksen perusteella (ks. kuva 16). Kuvan 16 tulosten kysymyksenä oli: "Miten koet alueen nykyisten luonto- ja virkistysalueiden sekä ulkoilureittien saavutettavuuden?", ja vastausten perusteella kyseiset alueet ovat suurimman osan mielestä erittäin hyvin (258 vastannutta; 47 %) tai hyvin (198 vastannutta; 36 %) saavutettavissa. Vastauksia kohtiin "kohtalainen" (56 vastannutta), "huono" (16 vastannutta) ja "erittäin huono" (3 vastannutta) tuli näihin suhteutettuna vähän. Vastaukset jakautuvat suhteellisen tasaisesti myös postinumeroalueittain.

Kuva 16 - Koettu luonto- ja virkistysalueiden sekä ulkoilureittien saavutettavuus suunnittelualueella.

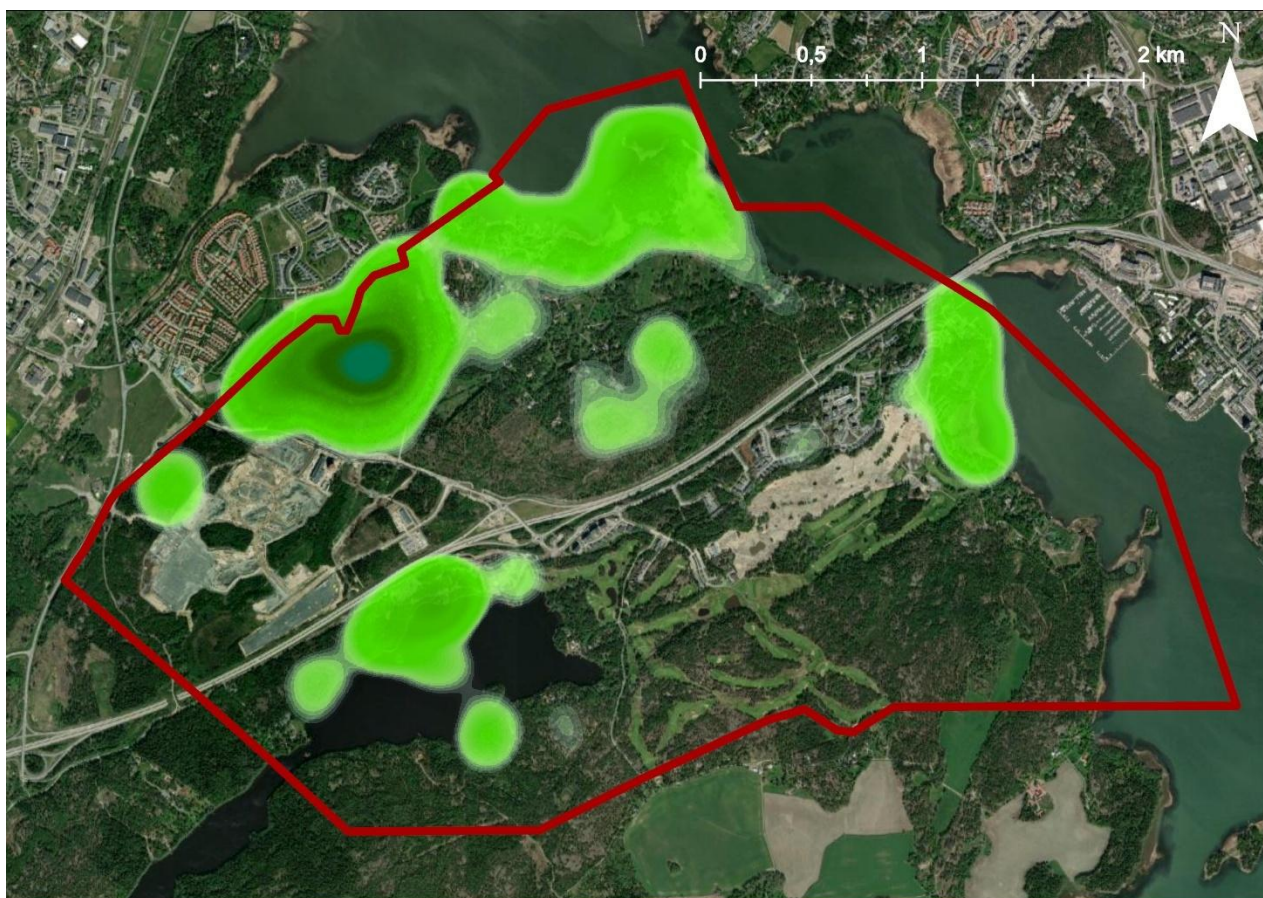
3.2. Maisema-alueet

Seuraavaksi tarkastellaan Sundsbergin osayleiskaava-alueen maisema-alueita ja maisemallisia arvoja. Kuvassa 17 on esitetty vastaajien arviot suunnittelualueen maisemien ja niihin liittyvien arvojen tärkeydestä. Kyselyn tulosten perusteella suurin osa vastaajista (393 henkilöä) piti alueen maisemia ja maisemallisia arvoja erittäin tärkeinä. Toiseksi eniten vastaajia (69 henkilöä) arvioi ne melko tärkeiksi, ja kolmanneksi eniten (53 henkilöä) suhtautui niihin neutraalisti. Vaihtoehdot "ei kovin tärkeä" ja "ei lainkaan tärkeä" saivat vain vähän vastauksia. Tulokset osoittavat, että Sundsbergin suunnittelualueen maisemat ja maisemalliset arvot koetaan yleisesti erittäin merkittäviksi alueen kokonaisuuden kannalta.

Kuva 17 – Maisema-alueiden ja maisemallisten arvojen koettu tärkeys.

Maisema-alueita koskevassa karttakysymyksessä vastaajia kehoitettiin merkitsemään kartalle tärkeänä pidetyt maisema-alueet tai -kohteet. Kuten aiemmissakin karttakysymyksissä, myös tähän oli mahdollista jättää useampi vastaus, kommentteja ja tällä kertaa myös halutessaan kuvia. Tämän kysymyksen vastaukset tallentuivat pistemuotoisena aineistona ja merkintöjä tuli yhteensä 951. Kuvan 18 tiheyskartassa näkyvät karttakysymykseen vastanneiden tärkeänä pitämät maisema-alueet suunnittelualueella vihreällä värillä. Eniten merkintöjä on tummemmalla vihreällä merkityillä alueilla. Kaava-alueen ulkopuoliset vastaukset ovat rajattu pois kartalta, ja ne sijoituivat etenkin Kartanonrannan rantaviivaan. Sundsbergin osayleiskaava-alue on rajattu kartassa tummanpunaisella.

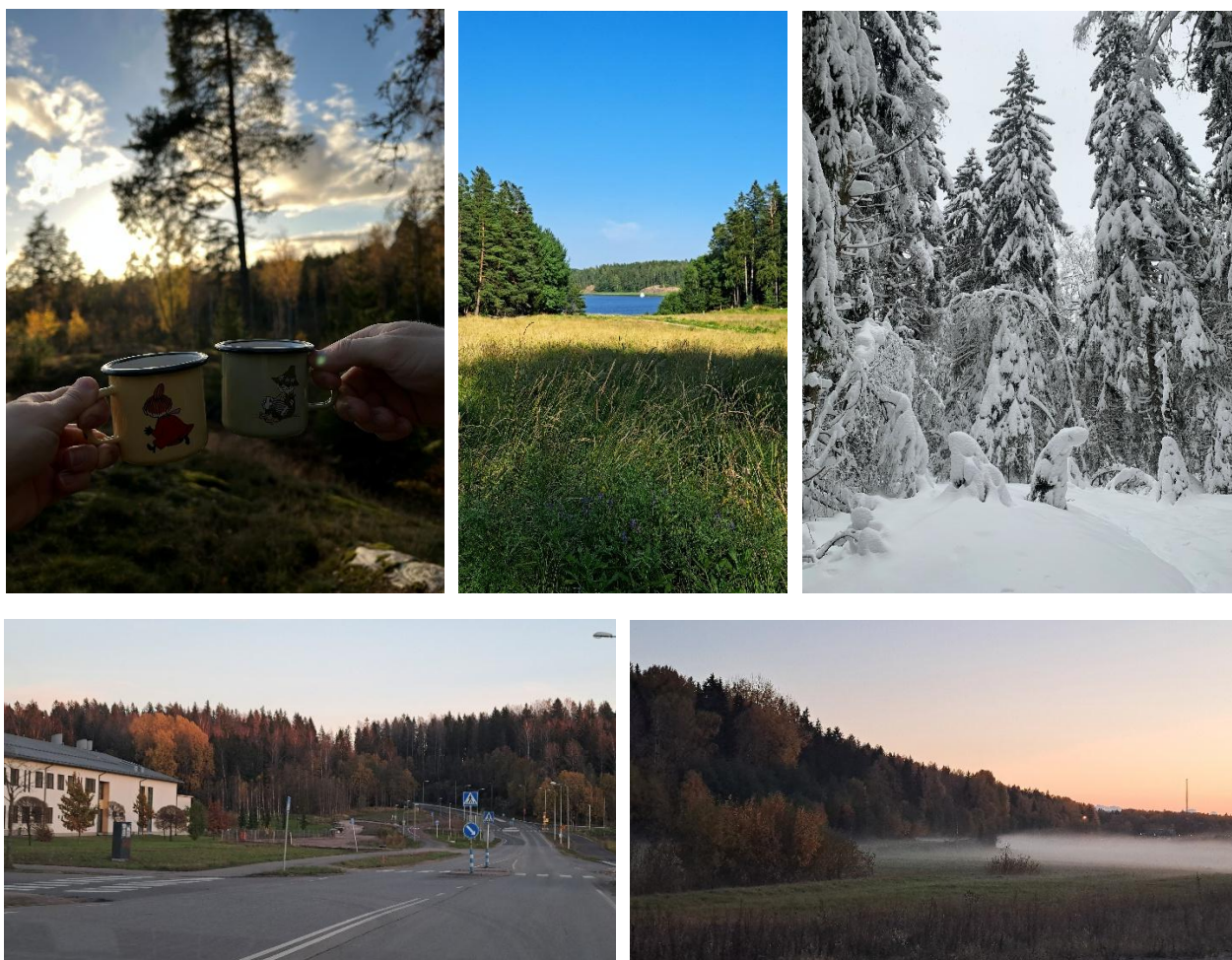

Kuva 18 - Tärkeänä pidetyt maisema-alueet suunnittelualueella.

Kartasta (kuva 18) voidaan havaita, että tärkeitä maisema-alueita sijaitsee melko samoissa paikoissa kuin aiemmassa luonto- ja virkistysaluekartassa (vrt. kuvat 14 ja 18). Tässäkin kartassa erottuu, että vastaukset painottuvat Sundsbergin metsäalueelle suosittu Sundsbergin luontopolun läheisyyteen. Lisäksi paljon kohteita on merkitty Finnträskin järven ympäristöön, etenkin järven pohjoispuolelle, sekä Espoonlahden ranta-alueille ja Morniin. Tässä kartassa erottuu kuitenkin aiempiin verrattuna vielä selkeämmin se, miten maisemalliset arvot sijoittuvat suunnittelualueen metsiin ja rantojen läheisyyteen.

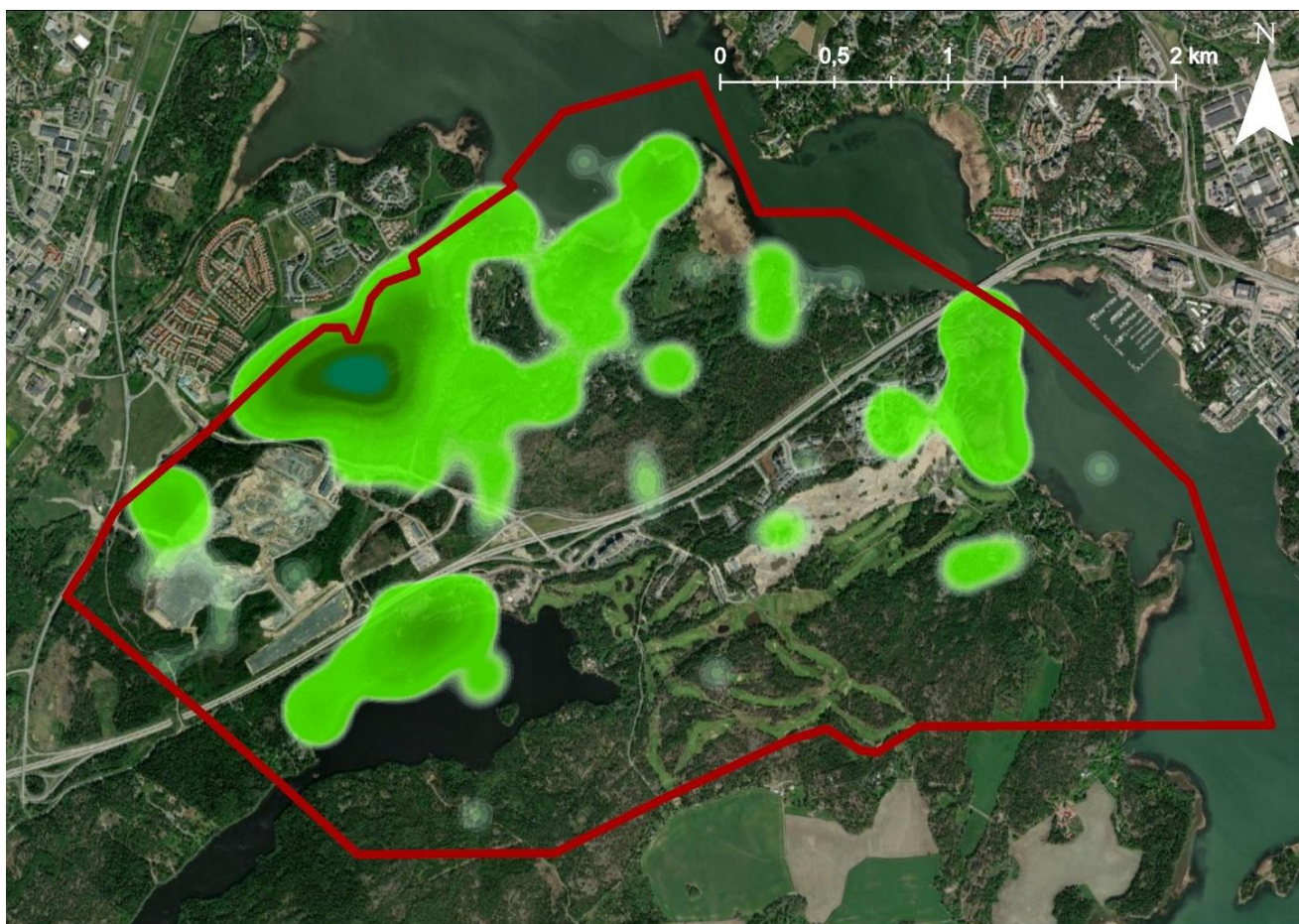
Karttakysymyksen yhteyteen jätetyissä kommenteissa korostuvat suhteellisen samat teemat kuin aiemmissakin karttakysymyksissä. Kommenteissa painottuvat erityisesti Sundsbergin metsäalueen ja Kartanonrannan välisen vanhan metsän merkitys maisemallisesti ja virkistyksellisesti tärkeänä kokonaisuutena. Metsää kuvataan *"upeaksi"*, *"arvokkaaksi"*, *"ainutlaatuiseksi"* ja *"hengähdyspaikaksi arjen keskellä"*. Suurin osa vastaajista toivoo, että metsä säilytetään koskemattomana, eikä alueelle rakennettaisi lisää. Metsän läheisyys, monimuotoinen luonto ja mahdollisuus ulkoiluun ovat monien mukaan keskeisiä syitä asua Sundsbergissä. Lisäksi Finnträskin järven ja Espoonlahden ranta-alueet, erityisesti Mornin niemi ja Sarvvikin rannikko, mainitaan useissa vastauksissa maisemallisesti merkittävinä sekä rauhoittavina paikkoina. Vastausten sävy on kauttaaltaan luontoa ja maisemaa arvostava. Moni vastaaja ilmaisee lisäksi huolensa metsien ja rantojen rakentamisesta sekä toiveen, että luonnon eheys ja viheryhteydet turvataan tulevassa suunnittelussa.

Joidenkin karttamerkintöjen yhteyteen oli lisätty myös kuvia, joista on tehty kuvakollaasi raportin yhteyteen (kuvakollaasi 1). Myös kuvissa korostuvat metsien maisemallinen merkitys, rauhallisuus sekä rakentamattomien alueiden arvokkuus. Sundsbergin osayleiskaava-alueen luonto on selkeästi monille alueen käyttäjille tärkeää virkistysmaastoa monissa muodoissa.

Kuvakollaasi 1 – Tärkeiden maisema-alueiden yhteyteen liitettyjä kuvia.

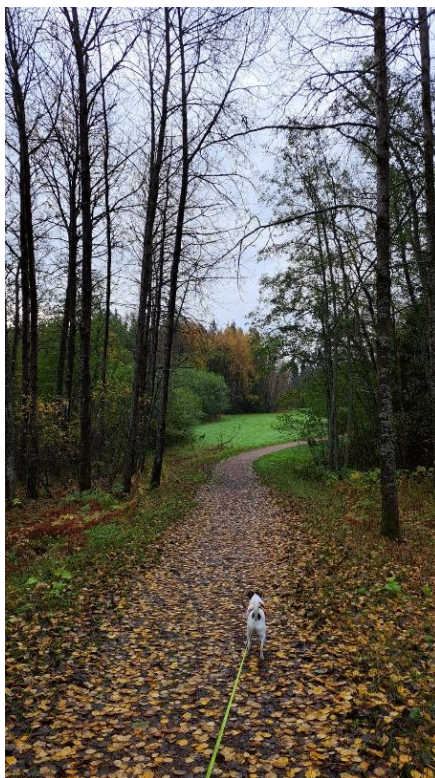
Paikkatietokyselyssä loput asukkaiden ja alueen käyttäjien tärkeänä pitämät kohteet kartoitettiin karttakysymyksellä, jossa kehoitettiin lisäämään kartalle mahdolliset muut vastaajalle tärkeät kohteet. Oli tarkoituksena, että tähän kysymykseen olisi mahdollista lisätä kaikki muut kohteet, joista ei ollut tehty karttakysymystä. Vastauksien ei siis oleteta koskevan ainoastaan luontokohteita. Tämänkin kysymyksen vastaukset tallentuivat pistemuotoisena aineistona ja merkintöjä tuli yhteensä 638. Suurin osa vastauksista sijoittui kartassa punaisella merkityn osayleiskaava-alueen sisälle. Kartassa (kuva 19) näkyvät samat painotuskohdat kuin luonto- ja virkistysalue- sekä maisemakohdekartoissa: paljon merkintöjä Sundsbergin luontopolun ja metsän lähellä, Finnträskin rannassa sekä joitakin merkintöjä Espoonlahden rannikossa Mornissa ja Sarvvikissa. Muita yksittäisiä kohteita sijaitsee siellä täällä kaava-alueella. Suurin osa tärkeistä kohteista ovat luonto- ja maisemakohteita. Kohteet ovat levittäytyneet aiempiin karttoihin nähden hieman laajemmin suunnittelualueelle (vrt. kuvat 14, 18 ja 19).

Kuva 19 – Muut tärkeät kohteet suunnittelualueella.

Kohteiden yhteyteen tallennetuissa kommenteissa painotettiin edelleen alueen luonto- ja maisema-arvoja, ja esille nousivat suhteellisen samat teemat kuin aiemmissa karttakommenteissa. Erityisen tärkeinä mainitaan Kartanonrannan ja Sundsbergin väliin jäävä metsä, luontopolut, uimapaikat sekä ranta-alueiden maisemalliset arvot. Vaikka suurin osa vastaajista korosti luonnon ja metsien säilyttämistä, osassa kommenteista esitettiin myös kehitystoiveita alueen viihtyvyyden ja palveluiden parantamiseksi. Toiveita esitettiin muun muassa rantapalveluiden, kuten Sarvvikinrannan kahvilan ja uimalaiturin, kunnostamisesta sekä rantojen siisteyden ja saavutettavuuden parantamisesta. Joissakin kommenteissa toivottiin mahdollisuutta kulkea merenrantaa pitkin sekä rakentamisen ulottamista myös rantavyöhykkeelle. Lisäksi esitettiin toiveita meluntorjunnan parantamisesta etenkin Länsiväylän läheisyydessä.

Vastauksista välittyy edelleen vahva paikallinen identiteetti ja kiintymys lähiluontoon. Luonto koetaan olevan olennainen osa Sundsbergin luonnetta ja asuinalueen vetovoimaa. Joidenkin kommenttien yhteyteen oli jätetty kuvia, joista 2 kuvaa valikoitui raporttiin (kuvakollaasi 2). Vasemmanpuoleisessa kuvassa on Finnträskin rannan kohde, jota kuvaillaan ”kauniiksi paikaksi ja rauhalliseksi niemenkärjeksi, jossa on ihanaa lenkkeillä ja uida”. Oikeanpuolisen kuvan kommentissa korostetaan puolestaan metsän tärkeyttä ja vastaajalle on selkeästi merkityksellistä, että koiran ulkoilutukseen soveltuvat lenkkipolut säilytetään ennallaan.

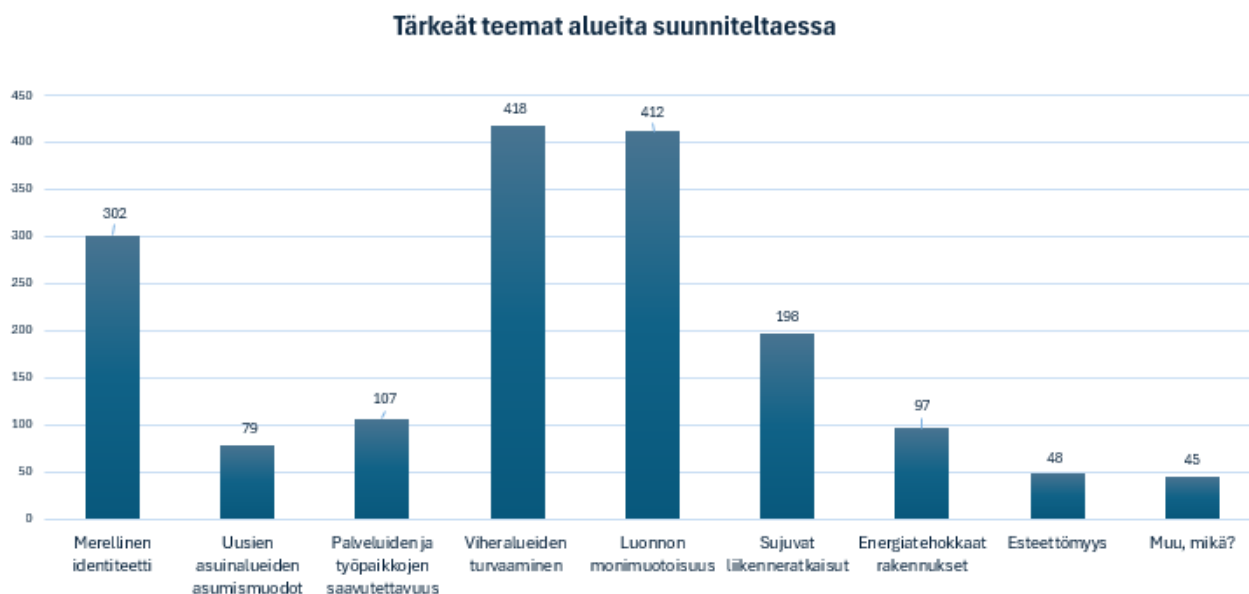

Kuvakollaasi 2 – Muiden tärkeiden kohteiden yhteyteen liitettyt kuvat.

4. Tärkeät teemat ja vetovoimatekijät

4.1. Suunnittelun alueen tärkeät teemat

Paikkatietokyselylomakkeen tulevaisuudennäkymäosiossa siirryttiin käsittelemään suunnittelun alueen tärkeitä teemoja ja vetovoimatekijöitä niistä näkökulmista, joita alueen asukkaat ja käyttäjät pitävät tärkeinä ja odotettavina. Tämän osion ensimmäinen kysymys oli yleispiirteinen: "Mitkä teemat koet olevan tärkeitä uusia alueita suunniteltaessa?" (kuva 20). Kysymykseen oli annettu lomakkeessa useita valmiita vastausvaihtoehtoja, ja tämän lisäksi vastaajat pystyivät valitsemaan vaihtoehdon "Muu, mikä?", ja vastata halutessaan omin sanoin kysymykseen. Kysymyksessä sai valita useampia vastausvaihtoehtoja.

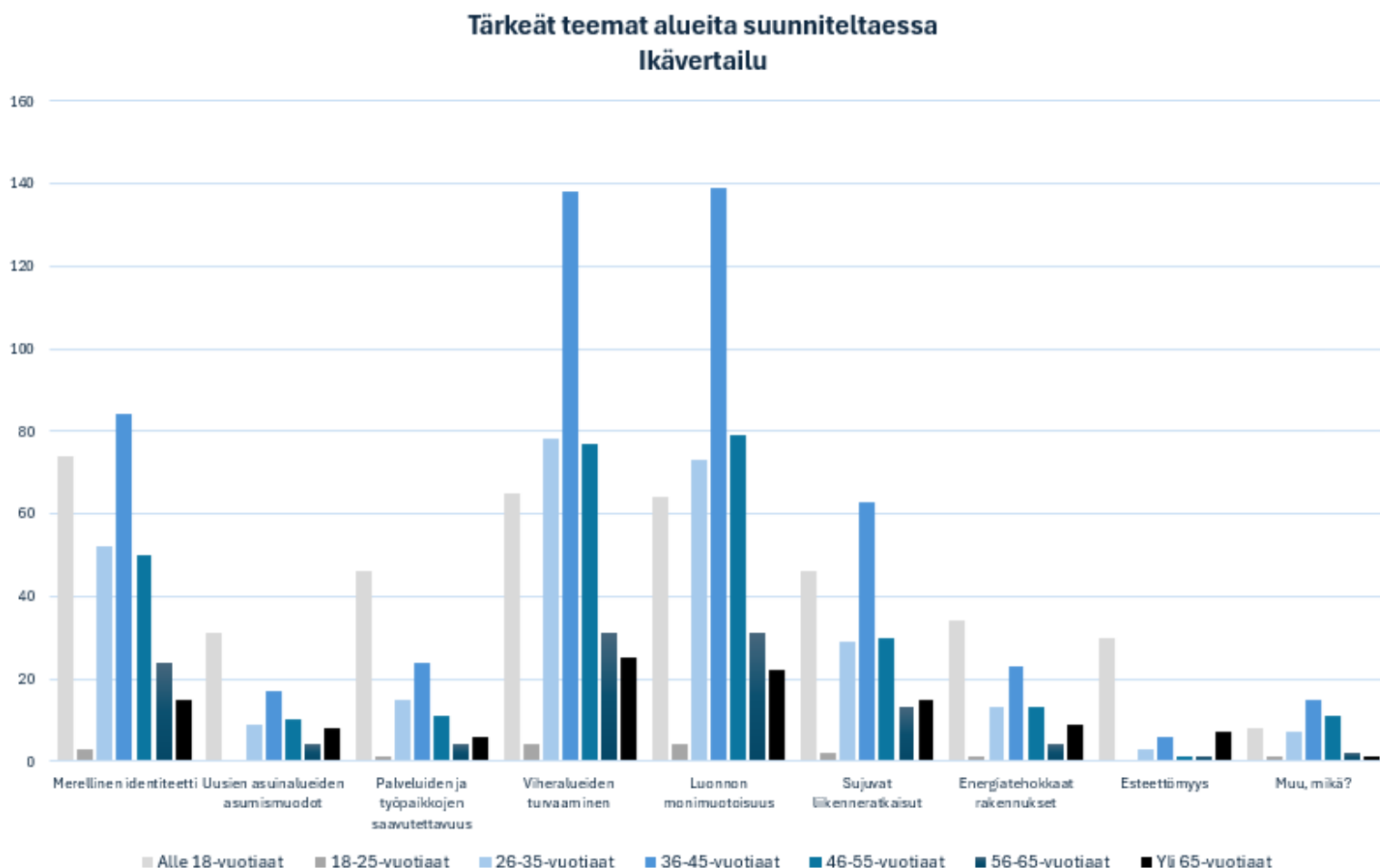
Kuva 20 - Mitkä teemat koet olevan tärkeitä uusia alueita suunniteltaessa?

Tulosten mukaan (kuva 20) tärkeimpiä suunnittelun alueen tulevaisuuteen liittyviä teemoja ovat viheralueiden turvaaminen (418 vastausta), luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen (412 vastausta) sekä merellinen identiteetti (302 vastausta). Lisäksi muun muassa sujuvat liikennetilat sekä palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuus koetaan melko tärkeinä. Muissa vastauksissa korostuivat Sundsbergin alueen luonnon, metsien, väljän pientaloasumisen ja kylämäisen yhteisöllisyyden säilyttämisen tärkeys. Näitä arvoja perusteltiin koskemaan myös koko Kirkkonummea joissain kommentteissa. Asukkaat toivovat, että mahdollinen lisärakentaminen olisi pientalovaltaista, matalaa ja maisemaan sopivaa. Luontoarvot, metsäalueiden suojeleminen, elämistön elinolosuhteet ja turvallinen, rauhallinen ympäristö nousivat lisäksi vahvoiksi teemoiksi. Osa vastaajista toi myös esiin tarpeen lisätä palveluita, kuten kauppiaita ja ravintoloita, mutta niin, ettei tiivis kaupunkimainen rakentaminen

syrrjätä alueen omaleimaisuutta. Kommenttien perusteella iso osa vastauksista on todennäköisesti tullut Kartanonrannasta, jonka nykyinen alueellinen identiteetti vastaa kyselyssä keskeisiksi asioiksi nousseita teemoja.

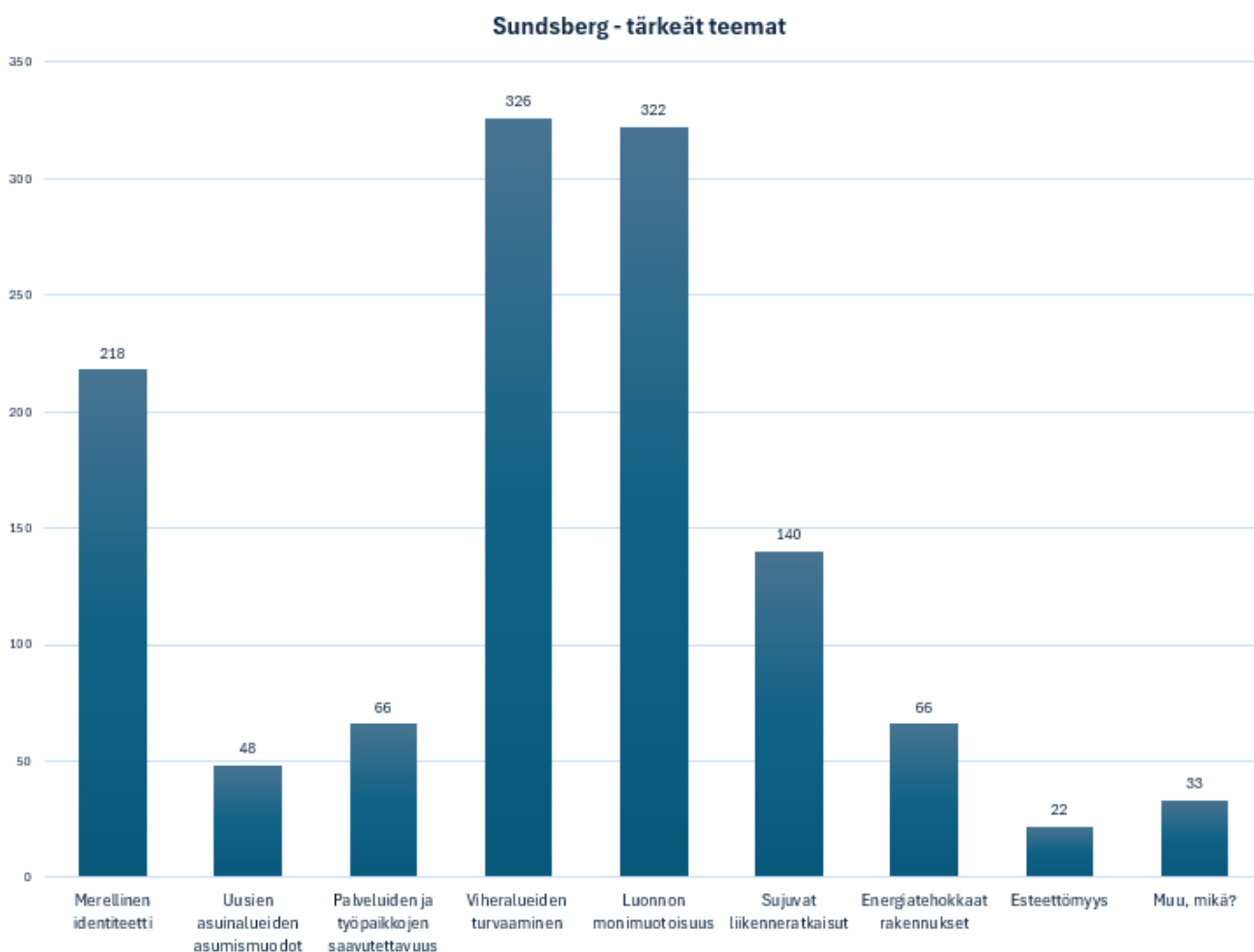
Lisäksi eri ikäryhmillä on todennäköisesti erilaisia näkemyksiä tärkeistä teemoista ja vetovoimatekijöistä, joten seuraavaksi tarkastellaan vastausten jakautumista iän mukaan. Ikävertailudiagrammi (kuva 21) tuo esiin selkeitä eroja eri ikäryhmien painotuksissa. 26–35- ja 36–45-vuotiaat erottuvat suurimpina vastaajaryhminä ja korostavat voimakkaimmin viheralueiden turvaamista ja luonnon monimuotoisuutta, mikä näkyy myös kokonaisvastauksissa merkittävänä enemmistönä. Myös 18–25-vuotiailla ympäristöteemat ovat keskeisiä, mutta painotus on hieman maltillisempi kuin keski-ikäisillä vastaajilla.

Alueen merellinen identiteetti korostuu erityisesti nuorempien ja työikäisten vastaajien valinnoissa. Samankaltainen painotus näkyy myös palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuudessa sekä sujuvissa liikenneratkaisuissa, mikä todennäköisesti heijastaa näiden ikäryhmien arkeen ja liikkumiseen liittyviä tarpeita. Vanhemmissa ikäryhmissä, erityisesti 56–65- ja yli 65-vuotiailla, kokonaismäärät ovat pienempiä, mutta heidän vastauksissaan korostuvat myös ympäristöarvot sekä suhteellisesti enemmän esteettömyys.

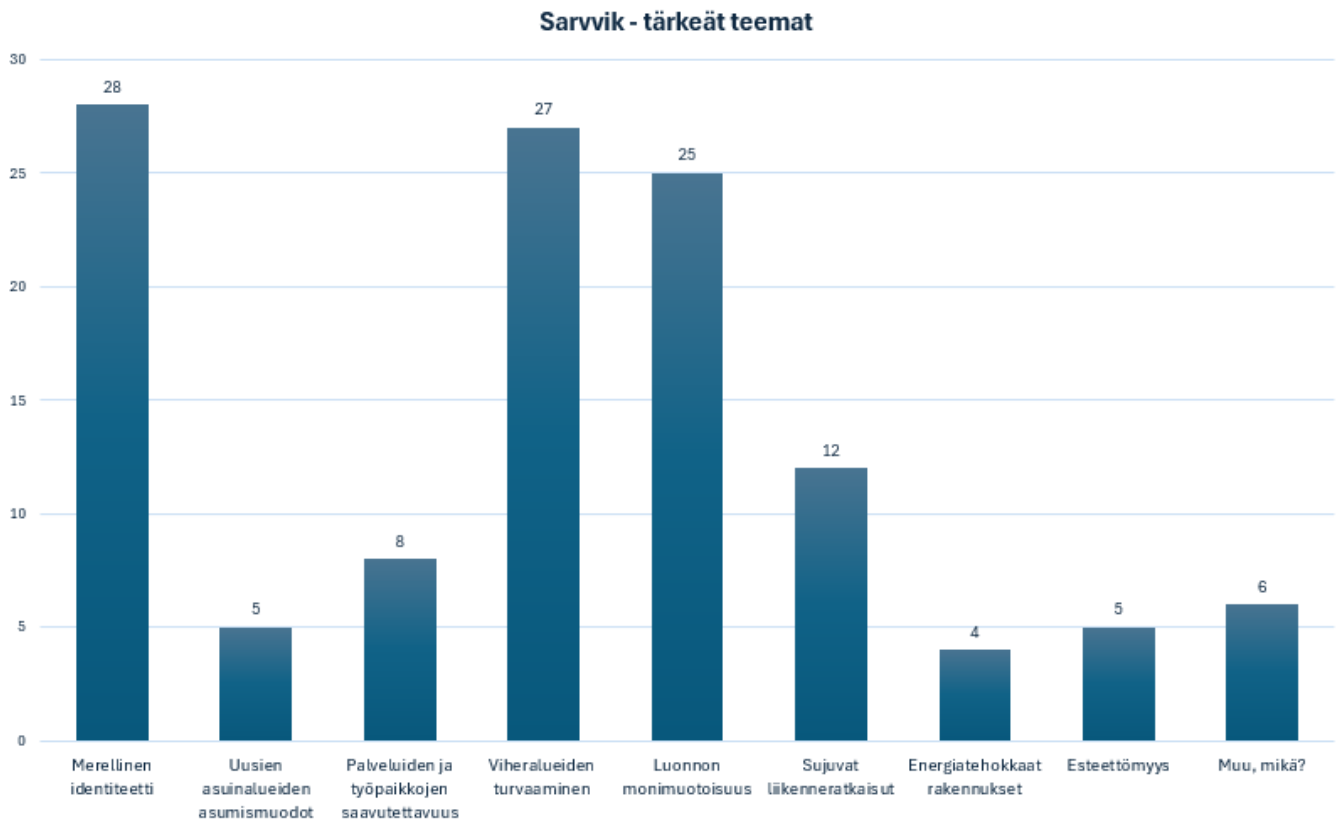

Kuva 21 - Ikävertailu suunnittelualueen koetuista tärkeistä teemoista.

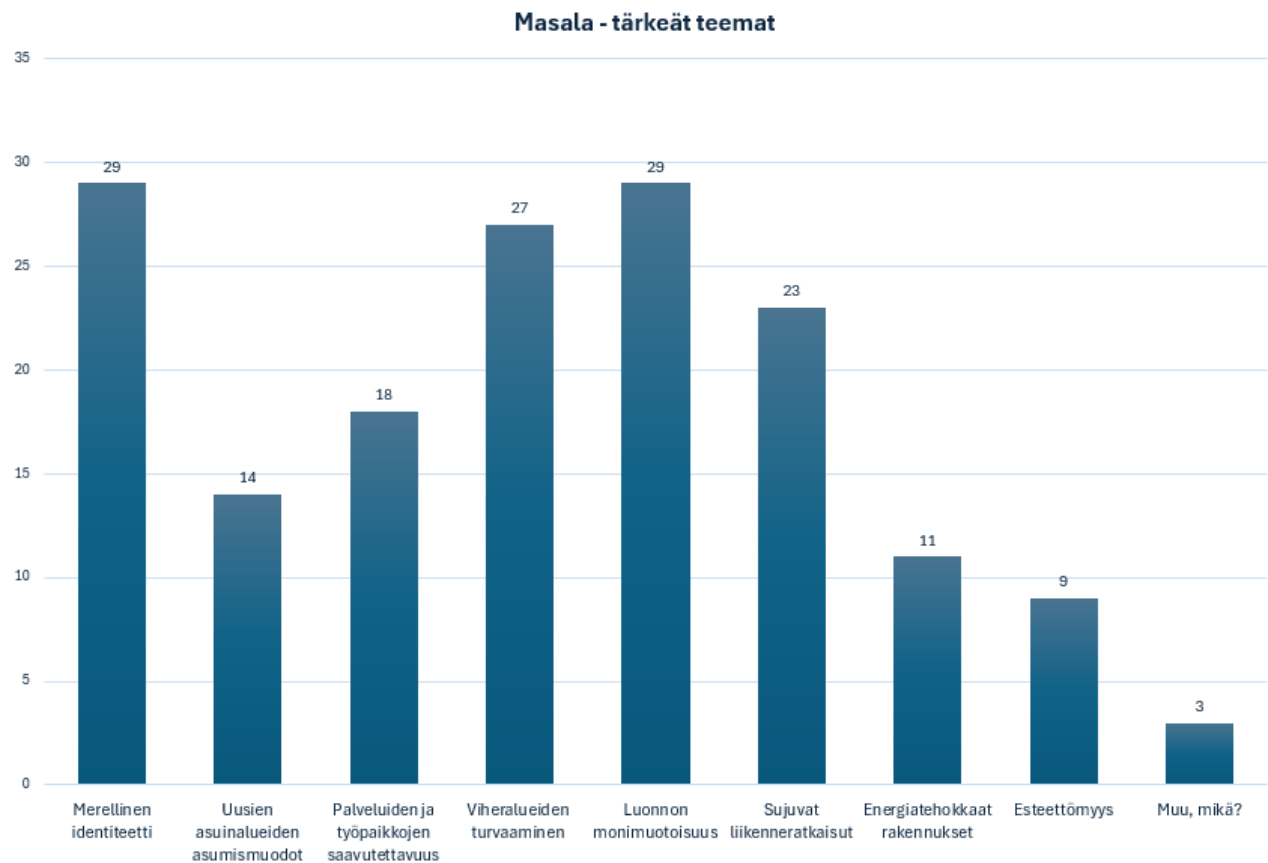
Tarkastellaan vielä tuloksien jakautumista postinumeroalueittain. Vertailun kohteina ovat ne postinumeroalueet, joista on tullut eniten vastauksia, eli Sundsberg (02450), Masala (02430) ja Sarvvik; (02390) (ks. kuvat 22, 23 ja 24). Kiinnitetään huomiota nyt suhteellisiin eroihin eri teemavaihtoehtojen välillä, ei niinkään vastausmäärällisiin eroihin. Tuloksista huomaa, että Sundsbergin ja Sarvvikin alueiden vastaukset ovat lähes identtiset: eniten tuloksista nousevat esille viheralueiden turvaaminen, luonnon monimuotoisuus sekä merellinen identiteetti (vrt. kuvat 22 ja 23). Sarvvikissa merellinen identiteetti nousee näistä suhteessa vielä korkeammalle verrattuna Sundsbergiin. Masalassa pidetään näitä samoja teemoja tärkeinä, mutta tulokset ovat tasaisempia ja näiden lisäksi vastauksissa korostuvat palveluiden ja työpaikkojen saavutettavuus, sujuvat liikennetkaisu sekä erilaiset uusien asuinalueiden asumismuodot (ks. kuva 24).

Kuva 22 - Sundsbergin (02450) alueelta vastanneet.

Kuva 23 - Sarvvikin (02390) alueelta vastanneet.

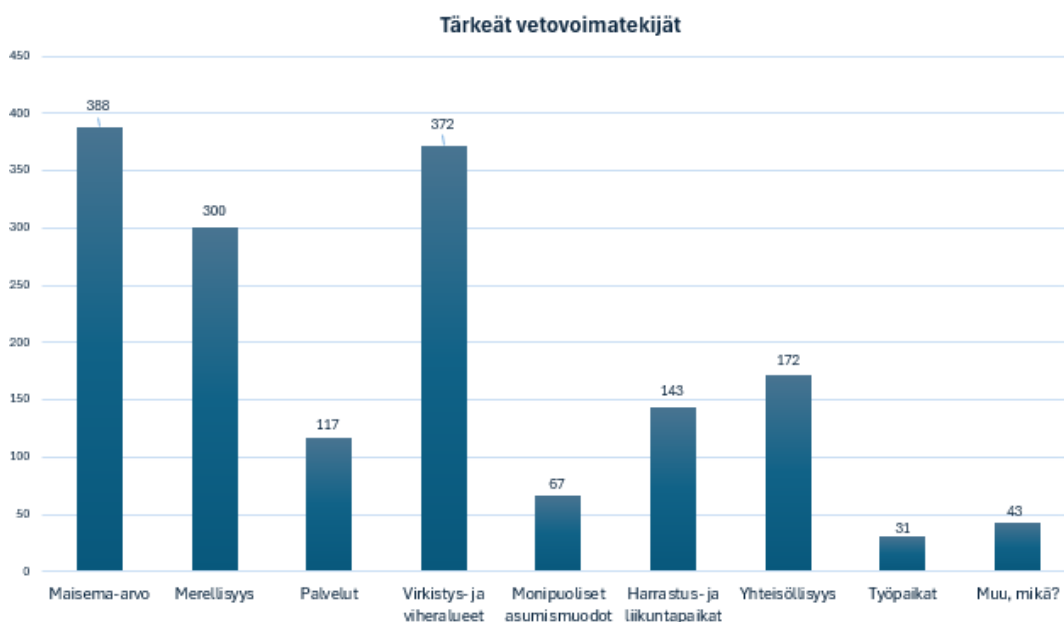

Kuva 24 - Masalan (02430) alueelta vastanneet.

Koska osayleiskaava-alueen rajaukseen sisältyy osia Sundsbergin ja Sarvvikin postinumeroalueista, on todennäköistä, että näiltä alueilta saadut vastaukset kuvaavat suunnittelualuetta koskevia teemoja erityisen hyvin. Masalasta tulleissa vastauksissa korostuivat pitkälti samat teemat, mutta esimerkiksi palveluiden merkityksen korostuminen saattaa liittyä nimenomaan Masalan omiin palvelutarpeisiin ja niiden saavutettavuuteen. Tämän vuoksi Masalasta saadut vastaukset saattavat vaikuttaa tuloksiin, ja muokata tulosten realistisuutta, erityisesti kun tuloksia vertaillaan alueittain keskenään.

4.2. Suunnittelualueen tärkeät vetovoimatekijät

Suhteellisen samaan kategoriaan suunnittelualueen tärkeiden teemojen kanssa kuuluvat tärkeänä pidetyt vetovoimatekijät tulevaisuudessa. Vetovoimatekijöihin liittyvän kysymyksen, "Mitkä tulevat olemaan mielestäsi tärkeimpiä suunnittelualueen vetovoimatekijöitä?", vastausvaihtoehdot olivat rakennettu samalla tyylillä kuin aiemmassa kysymyksessä: oli mahdollista valita useampi valmiiksi laadittu vastausvaihtoehto sekä halutessaan lisätä kohtaan "Muu, mikä?", oman vastauksen vastausvaihtoehtojen ulkopuolelta. Kysymyksen vastausjakauma näkyy alla olevassa kuvassa (kuva 25).

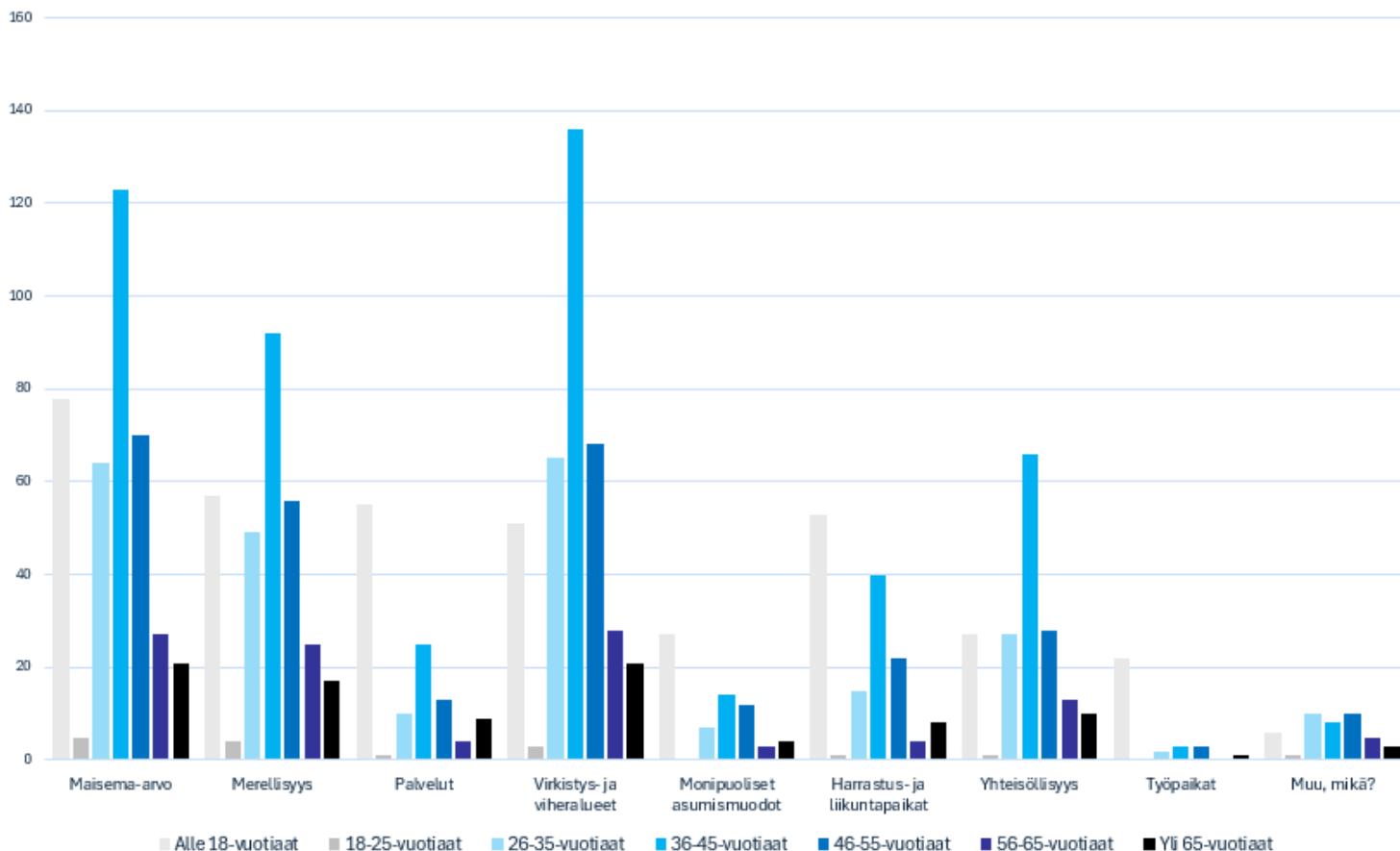
Kuva 25 - Mitkä tulevat olemaan mielestäsi tärkeimpiä suunnittelualueen vetovoimatekijöitä?

Keskeisimmiksi vastaajien näkemysten mukaisiksi tulevaisuuden vetovoimatekijöiksi nousevat selkeästi alueen maisema-arvot (388 vastausta), virkistys- ja viheralueet (372 vastausta) sekä merellisyys (300 vastausta). Nämäkin vastaukset korreloivat täysin edellisten kysymysten vastausten kanssa. Tässä kysymyksessä vähiten vastauksia valmiista vastausvaihtoehdoista ovat saaneet työpaikat sekä monipuoliset asumismuodot, mikä luultavammin johtuu siitä, että alueella ei ole tällä hetkellä kovin isoa työpaikkatarjontaa ja vastauksista iso osa tulee

pientalopainotteisilta alueilta, kuten Kartanonrannasta. Muissa vastauksissa korostuivat edelleen samat teemat kuin aiemmin: luontoarvot, rauhallisuus sekä väljä asutus. Toivomukset hyviin liikenneyhteyksiin ja joukkoliikenteen parantamiseen poikkeavat hieman aiempiin vastauksiin verrattuna.

Jos vertaillaan tuloksia vielä ikäryhmittäin, voidaan huomata joitakin eroja tärkeinä pidetyissä vetovoimatekijöissä (kuva 26). Maisema-arvo sekä virkistys- ja viheralueet korostuvat kaikissa ikäryhmissä, mutta erityisesti 26–35-, 36–45- ja 46–55-vuotiaiden vastauksissa. Merellisyys on myös useille ikäryhmille merkittävä vetovoimatekijä, mutta sen painoarvo korostuu etenkin nuorempien ja keski-ikäisten vastaajien keskuudessa. Palveluiden merkitys jää kokonaisuutena vähäisemmäksi verrattuna maisemaan ja virkistysalueisiin, mutta ne ovat suhteellisesti tärkeämpiä työikäisissä ryhmissä kuin vanhimmissa vastaajaryhmissä. Yhteisöllisyys näyttäytyy kaikissa ikäryhmissä merkittävänä vetovoimatekijänä, kun tuloksia tarkastellaan suhteellisesti. Sen sijaan työpaikat ja monipuoliset asumismuodot saavat kaikissa ikäryhmissä selvästi vähemmän mainintoja, mikä viittaa niiden toissijaisempaan merkitykseen verrattuna ympäristöön ja vapaa-aikaan liittyviin tekijöihin. Ikäryhmittäisessä vertailussa on kuitenkin huomioitava vastaajajakauma: alle 18-vuotiaat sekä 36–45-vuotiaat olivat kyselyssä selvästi yliedustettuina. Tästä syystä erityisesti 18–25-vuotiaiden ja vanhimpien ikäryhmien tuloksia on perusteltua tarkastella suhteellisina osuuksina vastausmäärän sijaan.

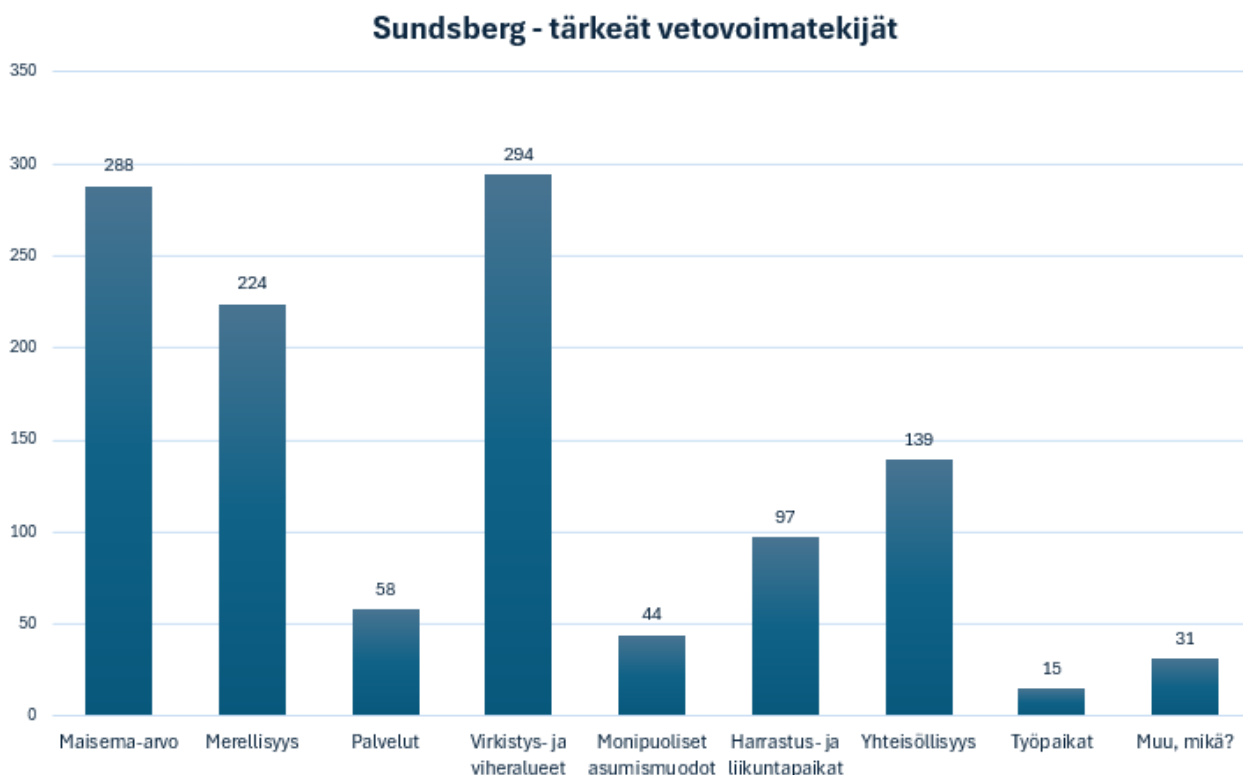
Tärkeät vetovoimatekijät Ikäjakauma

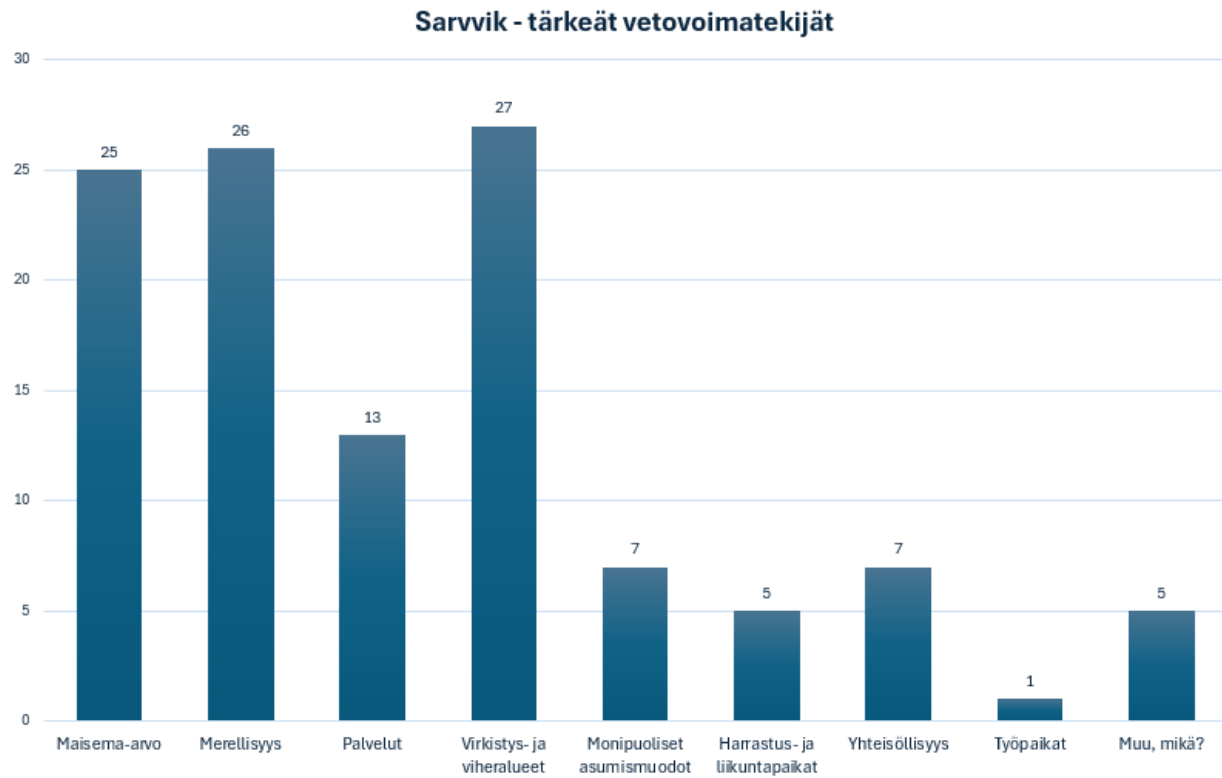
Kuva 26 - Ikävertailu suunnittelualueen koetuista tärkeistä vetovoimatekijöistä.

Jos tämänkin kysymyksen tuloksia vertaillaan postinumeroalueittain, huomataan täysin samanlaisia tuloksia kuin aiemmassa tärkeitä teemoja koskevassa kysymyksessä: Masalassa korostetaan enemmän palveluiden merkityksellisyyttä verrattuna Sundsbergiin ja Sarvvikiin, sekä lisäksi harrastus- ja liikuntapaikkojen vetovoima koetaan Masalassa hieman tärkeämmäksi (vrt. kuvat 27, 28 ja 29). Tämä saattaa johtua siitä, että osa Masalasta vastanneista on saattanut vastata oman asuinalueensa puolesta, eikä niinkään suunnittelualueen näkökulmasta. Tästä ei voida kuitenkaan olla täysin varmoja.

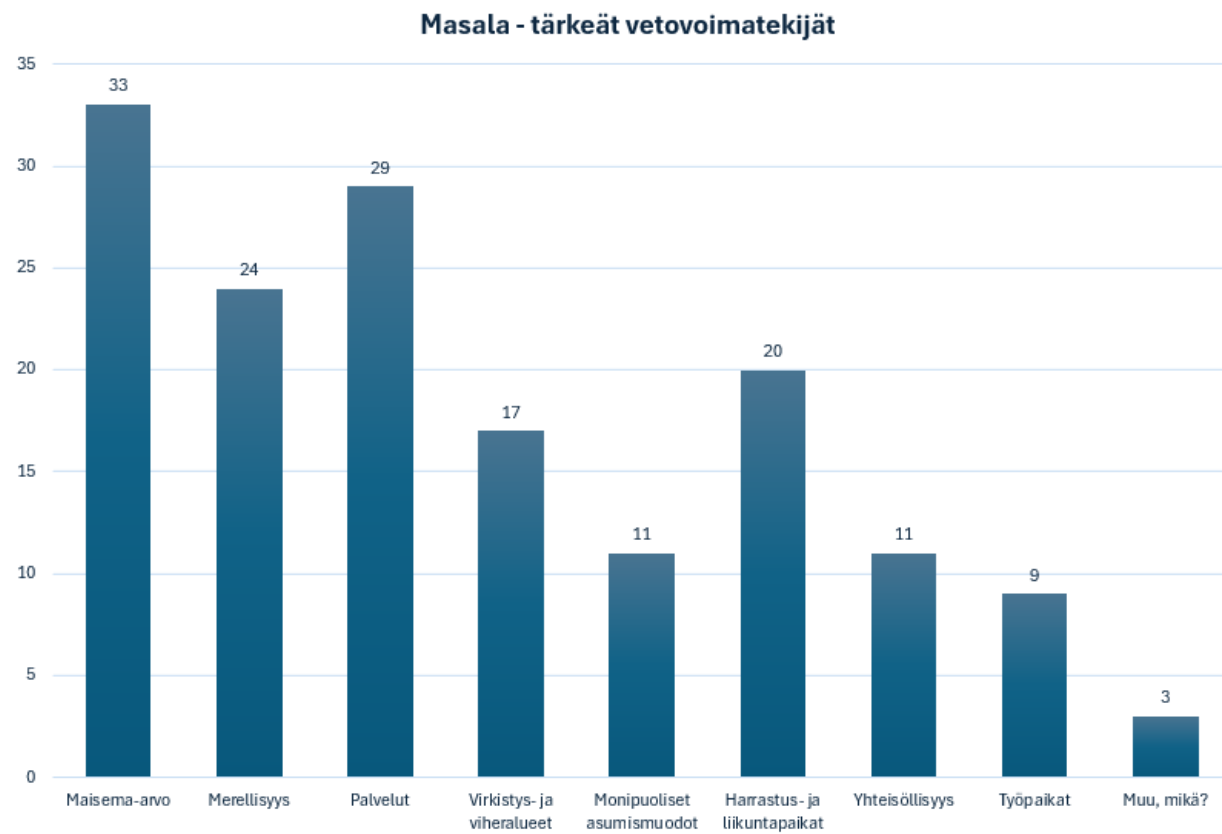
Jos vertaillaan vielä keskenään suunnittelualueen sisäisten postinumeroalueiden eli Sundsbergin ja Sarvvikin jakaumaa (kuvat 27 ja 28) voidaan todeta, että Sarvvikissa korostetaan suhteessa enemmän merellisyyttä, palveluiden ja monipuolisten asumismuotojen merkitystä kuin Sundsbergissä. Tämä saattaa johtua esimerkiksi siitä, että Sarvvikissa on jo nyt nykyisellä hetkellä monipuolisempia asumismuotoja, kuten enemmän kerrostaloasutusta, Sundsbergiin verrattuna. Erot eivät ole kuitenkaan huomattavia, ja Sarvvikin vähäisemmän vastausmäärän takia tuloksia on hankalaa vertailla suoraan. Molemmilla alueilla koetaan kuitenkin erittäin tärkeiksi vetovoimatekijöiksi virkistys- ja viheralueet sekä maisema-arvot. Lisäksi yhteisöllisyys on saanut näillä kaikilla postinumeroalueilla kiitettävän määrän vastauksia.

Kuva 27 - Sundsbergin (02450) alueelta vastanneet.

Kuva 28 - Sarvvin (02390) alueelta vastanneet.

Kuva 29 – Masalan (02430) alueelta vastanneet.

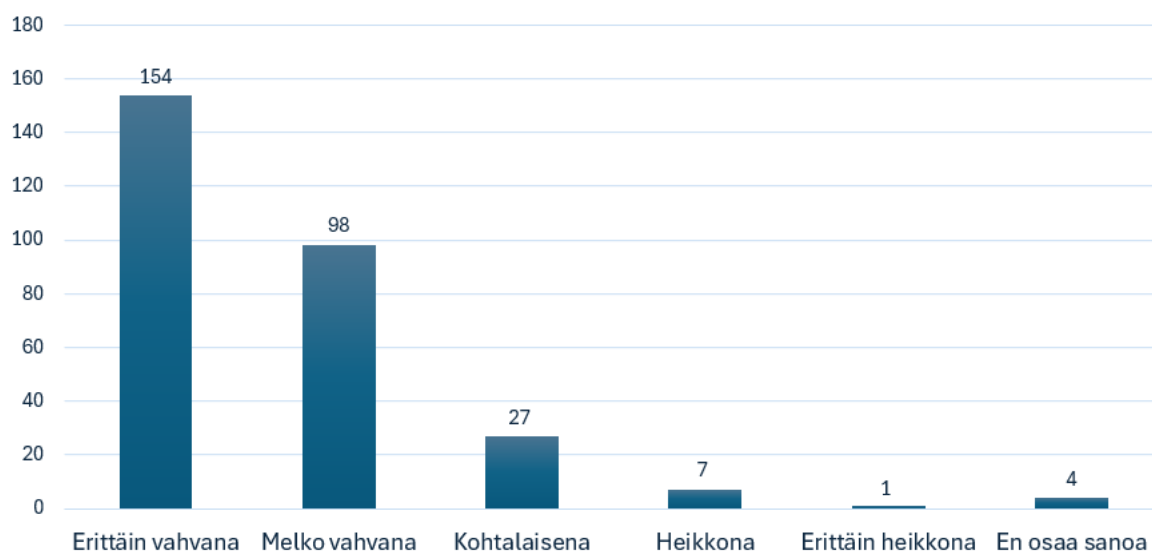
5. Asukkaiden välinen yhteisöllisyys ja mieluisa naapurusto

5.1. Yhteisöllisyys suunnittelualueella

Kyselylomakkeessa oli kaksi erillistä kysymystä, jotka suunnattiin ainoastaan suunnittelualueella asuville vastaajille. Tämä toteutettiin siten, että vain ne henkilöt, jotka olivat perustieto-osiossa olevaan kysymykseen ”Asutko suunnittelualueella?” vastanneet ”Kyllä”, ohjattiin vastaamaan alueen nykyistä yhteisöllisyyden kokemusta koskeviin kysymyksiin. Ensimmäinen yhteisöllisyyteen liittyvä kysymys oli: ”Millaisena koet yhteisöllisyyden asuinalueellasi?”, johon oli liitettyä jatkokysymys tai -kohta ”Voit halutessasi kuvailla lisää kokemuksiasi yhteisöllisyydestä”.

Ensimmäiseen yhteisöllisyyskysymykseen vastasi yhteensä 291 vastaajaa, mikä kattaa lähes kaikki ne, jotka olivat ilmoittaneet asuvansa suunnittelualueella. Tulosten perusteella yli puolet vastaajista (154 henkilöä) koki yhteisöllisyyden erittäin vahvaksi, ja huomattava osa (98 henkilöä) arvioi sen melko vahvaksi (kuva 30). Kohtalaiseksi yhteisöllisyyden koki alle 30 vastaajaa. Loput yksittäiset vastaukset sijoituivat luokkiin ”heikko”, ”erittäin heikko” tai ”en osaa sanoa”. Tulosten mukaan voidaan siis todeta, että Sundsbergin osayleiskaava-alueella asuvien yhteisöllisyyskokemus on vahvalla tai erittäin vahvalla tasolla, mikä kertoo alueen yhteishengen olevan hyvällä pohjalla.

Millaisena koet yhteisöllisyyden asuinalueellasi?

Kuva 30 – Tulosten mukainen alueella asuvien yhteisöllisyyskokemus.

Alueen yhteisöllisyyteen liittyvään avoimeen lisäkysymykseen vastattiin yhteensä 94 kertaa. Vastausten sisällön mukaan voidaan kuitenkin päätellä, että iso osa vastauksista koskee todennäköisesti suunnittelualueen ulkopuolista Kartanonrantaa: kommenttien perusteella Sundsberg koetaan poikkeuksellisen yhteisölliseksi, turvalliseksi ja luonnonläheiseksi asuinalueeksi, jossa pientalovaltaisuus, samankaltaiset elämäntilanteet ja aktiiviseksi kuvailtu asukastoiminta vahvistavat yhteenkuuluvuuden tunnetta. Vastauksissa korostuu muun muassa naapuriapu, tervehtimisen kulttuuri ja se, että alueella on helppo tutustua muihin asukkaisiin esimerkiksi ulkoillessa tai joissakin yhteisissä tapahtumissa. Metsäalueet ja lähiluonto koetaan tärkeiksi yhteisöllisyyttä tukeviksi tekijöiksi, ja niiden säilyttämisen puolesta esitetään kommentteissa vahvaa huolta, sillä rakentamisen lisäämisen pelätään heikentävän alueen nykyistä ilmapiiriä. Monissa kommentteissa korostetaan, että Sundsbergin vetovoima perustuu rauhallisuuteen, turvallisuuteen ja perheystävällisyyteen. Kokonaisuutena vastausten mukaan yhteisöllisyys, luonnonläheisyys ja kylämainen ilmapiiri ovat alueen tärkeimmät ja arvostetuimmat piirteet.

Sarvvikin puolelta tulleet vastaukset ovat hieman enemmän jakautuneita, eli kokemukset yhteisöllisyydestä vaihtelevat. Osa vastaajista kertoo kokevansa vahvaa yhteisöllisyyttä erityisesti Sarvvikin pientaloalueilla, jossa ihmiset tervehtivät, juttelevat ja kokevat ympäristön turvalliseksi. Yhteisöllisyys ei kuitenkaan toteudu kaikkialla, kuten kerrostaloalueilla, ja yhteisiä tapahtumia kaivataan yleisesti lisää. Etenkin Finnräskin alueelle kaivattaisiin lisää palveluita sekä sujuvia liikenneyhteyksiä. Lisäksi toivotaan pitkän aikavälin suunnittelua luonnon, metsien ja väljän rakentamisen säilyttämiseksi.

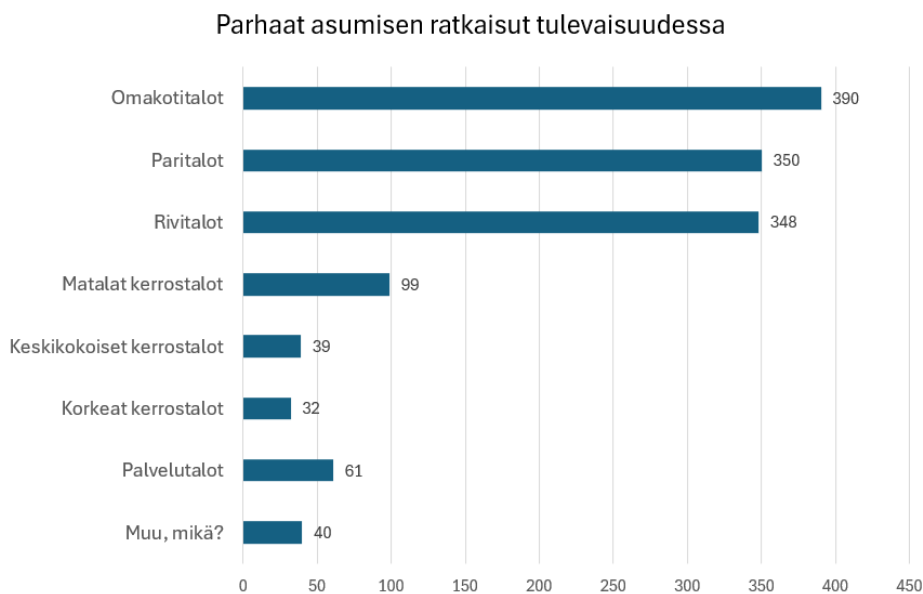
5.2. Mieluisa naapurusto tulevaisuudessa

Mieluisaan naapurustoon liittyvä kysymys: ”Millainen olisi mieluisa tulevaisuuden naapurusto suunnittelualueella?”, oli kaikille vastaajille avoin kysymys, johon oli mahdollista kirjoittaa vapaamuotoinen kommentti. Kysymyksellä haluttiin tavoittaa myös ne vastaajat, jotka eivät asu suunnittelualueella, mutta käyttävät aluetta jossain määrin ja kokevat mahdollisesti yhteisöllisyyttä alueella esimerkiksi harrastusten muodossa. Vastaukset olivat melko samankaltaisia riippumatta postinumeroalueesta tai siitä, asuiko henkilö suunnittelualueella vai ei.

Kuten aiemmissakin kommentteissa, monien mielestä alueen vetovoima perustuu rauhallisuuteen, turvallisuuteen, yhteisöllisyyteen, luonnontilaisuuteen ja omistuspainotteiseen pientaloasumiseen, minkä vuoksi kerrostalorakentamista ja tiivistä kaupunkimaista ilmettä pidetään ei-toivottavina. Lisäksi esiin nousee toive pienimuotoisista palveluista, kuten lähikaupasta, mutta ilman että alueen nykyinen luontoon tukeutuva identiteetti vaarantuu. Isossa osassa kommentteja painotetaan jollain tavalla sitä, miten alueen nykyolemus on jo nyt hyvällä tasolla, ja siihen ollaan erittäin tyytyväisiä. Nämä kommentit näkyvät myös aiemmassa suunnittelualueen asuinalueiden yhteisöllisyyttä koskevassa kysymyksessä ja kommentteissa.

6. Asumisen ratkaisut ja uusien asuinalueiden sijoittelu

Paikkatietokyselyssä haluttiin myös selvittää suunnittelualueen käyttäjien näkemykset tai ehdotukset parhaista asumisen ratkaisuista tulevaisuudessa. Aiheesta muodostettiin sekä monivalintakysymys, että 2 karttakysymystä, joissa vastaaja pystyi itse määrittelemään kartalle piirtämällä omasta mielestään parhaat paikat sekä pientalo- että kerrostaloasutukselle. Aluksi kuitenkin selvitettiin yleisemmällä tasolla parhaiksi koetut asumisen ratkaisut suunnittelualueella (kuva 31). Vastaukset painottuivat monivalintakysymyksessä pientaloihin (omakotitalot; 390 vastannutta, paritalot; 350 vastannutta ja rivitalot; 348 vastannutta). Matalat kerrostalot (99 vastannutta) sekä palvelutalot (61 vastannutta) saivat myös jonkun verran vastauksia.

Kuva 31 – Vastaajien mukaan parhaiksi koetut asumisen ratkaisut suunnittelualueella.

Vastaajien "muu, mikä?" -kohtaan jätettyjen kommenttien perusteella suurin osa toivoo, ettei alueelle rakennettaisi lainkaan uusia rakennuksia, vaan nykyinen metsä ja virkistysalue säilytettäisiin luonnontilaisena. Etenkään nykyisten metsäalueiden tilalle ei toivota rakentamista, koska rakentamisen koetaan heikentävän luonnon monimuotoisuutta sekä alueen rauhaa. Kerrostalorakentamisen ollessa välttämätöntä, toivotaan matalia kerrostalorakennuksia mieluiten jo olemassa olevien asuinalueiden yhteyteen tai isompien teiden, eli Sundsbergintien tai Länsiväylän varsille.

Seuraavaksi tarkastellaan uusista asutusalueista tehtyjä karttamerkintöjä. Kyselyssä oli kaksi tähän aiheeseen liittyvää erillistä karttakysymystä: ensimmäisessä vastaajat merkitsivät suunnittelualueelle pientaloasutukselle soveltuvat alueet ja toisessa kerrostaloasutukselle soveltuvat alueet. Karttatehtävät toteutettiin alumuotoisella piirtojärjestelmällä, jonka avulla vastaajat pystyivät rajaamaan suljettuja alueita kartalle. Molempiin kysymyksiin saatiin runsaasti aluemarkintöjä, minkä vuoksi raportissa esitetty karttamerkinnät on yleistetty karkeasti tiheyskarttatyyliin.

Kuva 32 - Vastaajien näkemysten mukaan hahmoteltu kartta pientaloasutuksen sijoittelusta suunnittelualueella.

Yllä olevassa tiheyskartassa (kuva 32) on hahmoteltuna vastaajien piirtämät karttamerkinnot pientaloasutukselle suunnittelualueella sinisellä värillä. Alkuperäiseen karttaan tuli yhteensä 657 merkintää, joiden pohjalta tiheyskartta on laadittu. Alueet ovat merkitty karttaan niin, että tummempi väri kertoo siitä, että alueelle on tullut enemmän merkintöjä ja vaaleampi puolestaan vähemmistä merkinnöistä. Eniten merkintöjä tuli kokonaisuudessaan Sundsbergin puolelle, ja merkinnöissä oli selkeästi rajattu ulkopuolelle arvostettu Sundsbergin luontopolku. Aluemarkintöjä tuli myös melko paljon Sarvvin puolelle Malmenin alueelle sekä suunnittelualueen länsinurkkaan datakeskuksen alueelle. Joitakin yksittäisiä aluemarkintöjä oli myös merkitty Finnträskin järven läheisyyteen.

Vertaillaan seuraavaksi merkittyjä pientaloalueita kerrostaloalueisiin, joita merkittiin kartalle yhteensä 577 kappaletta. Kartoille merkityt pientalo- ja kerrostaloasutusseudut osuvat jokseenkin eri paikkoihin (vrt. kuvat 32 ja 33). Eniten kerrostaloja keskittyy Länsiväylän läheisyyteen tien molemmille puolille (kuva 33). Yleisin perustelu näkemykselle on, että kerrostalot voisivat tällöin toimia meluesteenä Länsiväylältä kantautuvalle liikennemelulle. Vastaajien mukaan kyseisen alueen metsäalueet eivät ole suunnittelualueen kannalta erityisen merkittäviä. Näiden lisäksi Sundsbergintien pohjois- ja koillispuolelle on laitettu runsaasti aluemarkintöjä, ja muita yksittäisiä merkintöjä on merkitty suunnittelualueen länsiosiin, datakeskuksen läheisyyteen.

Kuva 33 - Vastaajien näkemysten mukaan hahmoteltu kartta kerrostaloasutuksen sijoittelusta suunnittelualueella.

Molempien asuinalueisiin liittyvien karttakysymysten kommentteissa toistuivat edelleen vahvasti huoli luonnon säilymisestä ja toive pientalovaltaisesta, välttämään rakennetusta ympäristöstä. Monet kirjoittivat, etteivät halua metsää kaadettavan lainkaan ja toivoivat muun muassa ranta-alueiden säilyttämistä. Pientaloalueiden kommentteissa painotettiin myös uusien rakennusten sijoittamista mahdollisimman lähelle Länsiväylää tai Sundsbergintietä tai vaihtoehtoisesti täydennysrakentamista jo olemassa oleville asuinseuduille.

Uusia asuinalueita koskevien kysymysten kommentteissa kerrostalojen rakentamiseen liittyvä yleinen sävy oli hyvin kriittinen. Useat korostivat, että Sundsbergin vetovoima ja identiteetti perustuvat pientaloihin, luontoon ja rauhallisuuteen, ja että kerrostalot vaikuttaisivat maisemaan, yhteisöllisyyden tunteeseen sekä turvallisuuteen negatiivisesti. Jos kerrostaloja olisi kuitenkin välttämätön rakentaa, vastaajat sijoittaisivat ne lähes yksinomaan Länsiväylän tai Sundsbergintien varteen, valmiiksi rakennetuille alueille, datakeskuksen läheisyyteen tai avohakkuualueille. Kommenttien mukaan kerrostalojen tulisi olla mieluiten matalia, toimia melusuojana ja sijoittua hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Kommenteista on tehty osittain tekoälyn kanssa muodostettu sanapilvi (sanapilvi 2).

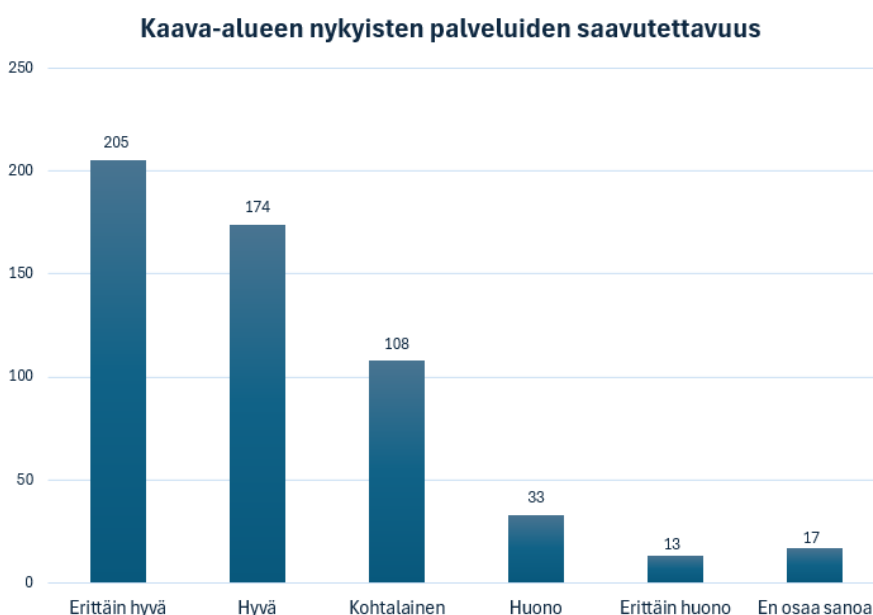
32

7. Palveluiden saavutettavuus ja uudet palvelut

Kyselyssä yhtenä teemana oli kaava-alueen nykyisten palveluiden saavutettavuus sekä tulevaisuuden toiveet uusille palveluille. Tällä haluttiin kartoittaa asukkaiden ja alueen käyttäjien nykyistä tyytyväisyyttä, sekä sitä, mitä alueelle toivottaisiin lisää tulevaisuudessa.

Ensimmäinen kysymys nykyisen alueen palveluiden saavutettavuudesta kysyttiin kyselyn ensimmäisessä osiossa: "Miten koet alueen nykyisten palveluiden (kuten kaupat, leikkipuistot) saavutettavuuden?".

Kaava-alueen nykyisten palveluiden saavutettavuutta koskevat vastaukset painottuvat selvästi positiiviseen suuntaan (kuva 34). Suurin osa vastaajista kokee saavutettavuuden erittäin hyväksi (205 vastaajaa) tai hyväksi (174). Kohtalaiseksi sen arvioi 108 vastaajaa. Selvästi harvempi pitää saavutettavuutta huonona (33) tai erittäin huonona (13). Kokonaisuutena tulokset viittaavat siihen, että palvelut koetaan pääosin hyvin saavutettaviksi, vaikka pieni osa vastaajista näkee joitakin puutteita.

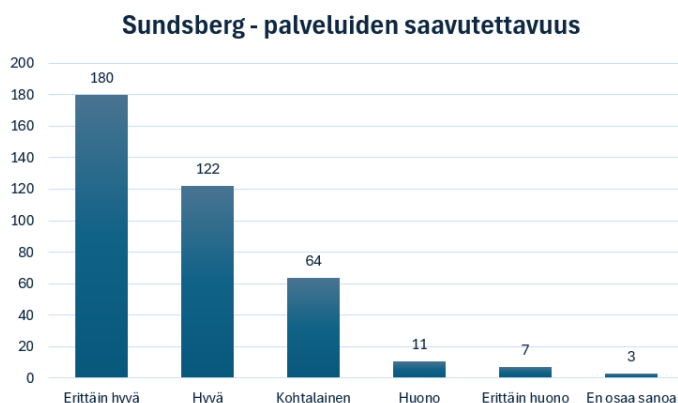

Kuva 34 - Alueen nykyisten palveluiden koettu saavutettavuus.

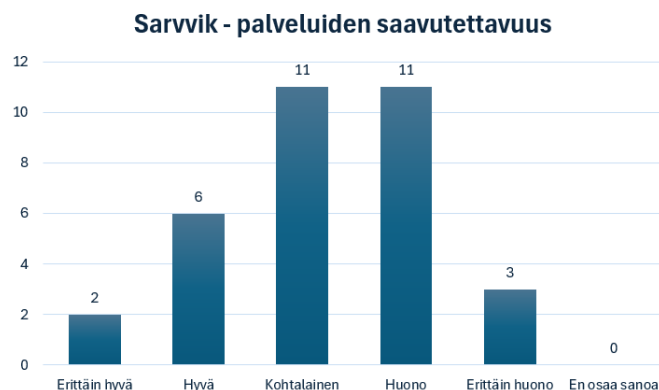
Tarkastellaan vielä palveluiden koettua saavutettavuutta postinumeroalueittain vertaamalla Sundsbergin (02450) ja Sarvvikin (02390) vastauksia. Sundsbergin alueelta saavutettavuuskysymykseen saatiin yhteensä 387 vastausta, ja vastausjakauma vastaa hyvin koko aineiston jakaumaa (ks. kuvat 35 ja 36). Tämä on odotettavaa, sillä valtaosa kyselyn vastauksista on tullut Sundsbergin postinumeroalueelta, jolloin nämä vastaukset painottavat koko aineiston tuloksia. Sarvvikin postinumeroalueelta saavutettavuuskysymykseen saatiin 33 vastausta. Näiden vastausten jakauma poikkeaa selvästi sekä Sundsbergin että koko aineiston jakaumasta (ks. kuvat 34, 35 ja 36). Sarvvikissa palveluiden koettu saavutettavuus on Sundsbergiin verrattuna heikompi, ja vastaukset painottuvat erityisesti vaihtoehtoihin "kohtalainen" ja "huono".

Eroja alueiden välillä voivat selittää muun muassa Sarvvikin vähäisempi palvelutarjonta, pidemmät etäisyydet keskeisiin palveluihin sekä joukkoliikenneyhteyksien rajallisuus verrattuna Sundsbergiin. Lisäksi alueen rakenteellinen luonne ja palveluiden sijoittuminen voivat vaikuttaa

siihen, että palvelut koetaan arjessa vaikeammin saavutettaviksi. Toisaalta myös Kartanonrannan vastaukset saattavat vaikuttaa tuloksiin: Kartanonrannasta on yleisesti paremmat yhteydet esimerkiksi läheisiin kauppoihin Kartanonrannan ja Masalan alueelle. Näin ollen voidaan todeta, että Sundsbergin ja Sarvvin välillä on merkittäviä eroja palveluiden saavutettavuudessa. Erityisesti Sarvvin asukkaat kokevat puutteita ja toivovat, että näihin kiinnitettäisiin tulevassa suunnittelussa enemmän huomiota. Lisäksi Sarvvin asukasmäärä muodostaa huomattavan osan koko suunnittelualueen väestöstä, mikä korostaa alueen tarpeiden huomioon ottamisen tärkeyttä.

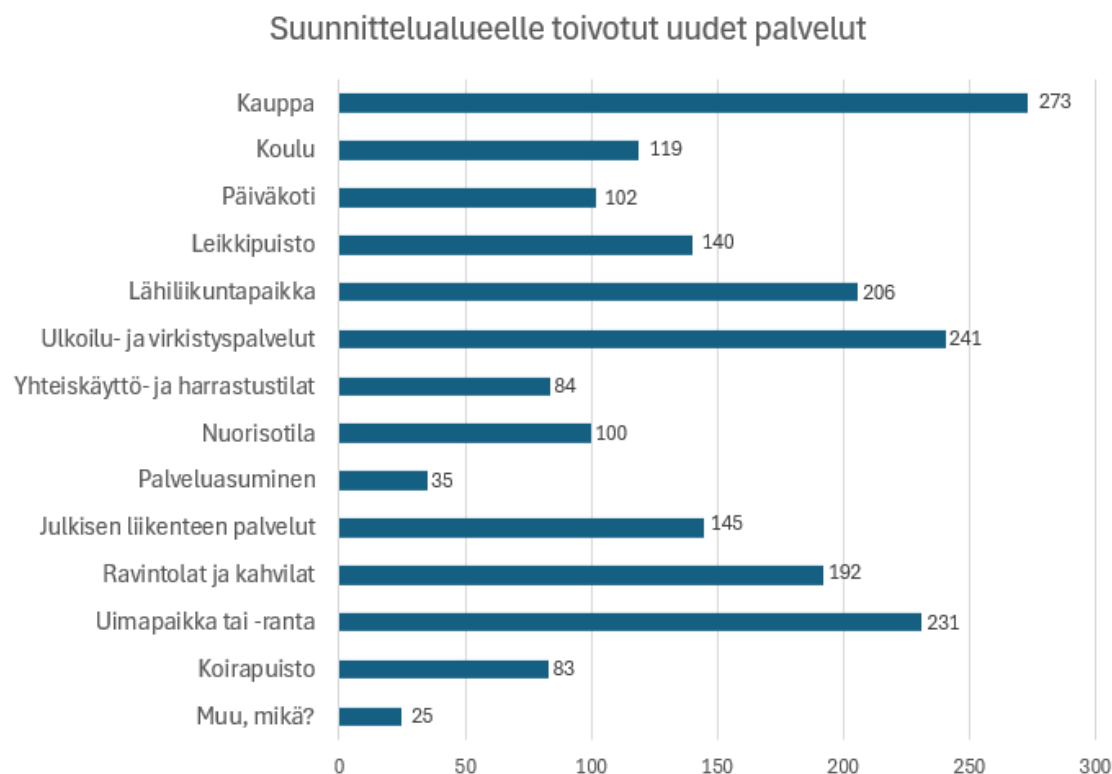
Kuva 35 - Sundsbergin (02450) jakauma.

Kuva 36 - Sarvvin (02390) jakauma.

Kyselylomakkeen toisessa osiossa oli mahdollista vastata kysymykseen suunnittelualueelle toivottavista uusista palveluista: "Minkälaisia uusia palveluita toivoisit suunnittelualueelle väkiluvun kasvaessa?". Tämän kysymyksen vastauksissa korostuivat selvästi arjen sujuvuutta ja vapaa-ajan mahdollisuuksia tukevat palvelut ja ratkaisut (kuva 37). Eniten kannatusta sai kauppa, jonka toivoi alueelle 273 vastaajaa. Myös ulkoilu- ja virkistyspalvelut (241) sekä uimapaikka tai ranta (231) olivat erittäin toivottuja, mikä osoittaa tarvetta monipuolisille luonto- ja liikuntamahdollisuuksille lähellä kotia. Lähiliikuntapaikkaa toivoi 206 vastaajaa ja ravintoloita tai kahviloita 192 vastaajaa, mikä kertoo sekä aktiivisen elämäntavan että alueen viihtyisyyden parantamiseen liittyvistä odotuksista.

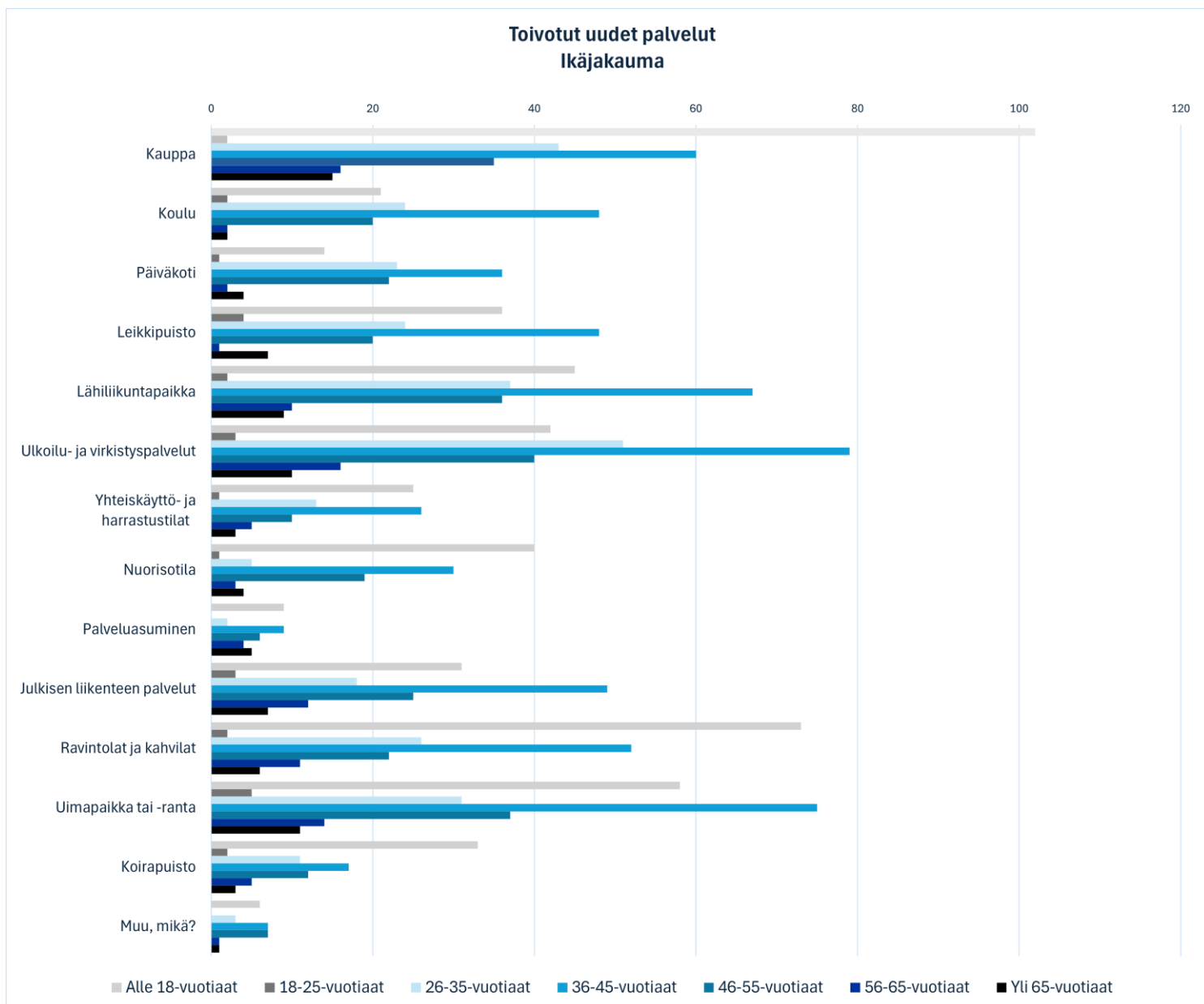
Julkisen liikenteen palveluiden parantamista piti tärkeänä 145 vastaajaa, ja lapsiperheille suunnatut palvelut, kuten leikkipuisto (140), koulu (119) ja päiväkotia (102), nousivat myös jonkun verran esiin. Lisäksi nuorisotilalle (100) ja koirapuistolle (83) osoitettiin jokseenkin kiinnostusta. Yhteiskäyttö- ja harrastustiloja toivoi 84 vastaajaa, kun taas palveluasumista esitettiin selvästi harvemmin (35 mainintaa). "Muu, mikä?" -kohdassa nousivat esiin palvelut, kuten venelaituri tai pienvenesatama, tekonurmi, puisto, apteekki, luontopolkuja sekä jopa metroasema. Muutamat maininnat liittyivät erilaisiin virkistysmahdollisuuksiin, kuten hiihtoladut ja retkeilyyn sopiva laavu. Toisaalta useissa kommentteissa tuotiin voimakkaasti esiin, ettei alueelle kaivata mitään uusia palveluita, ja sen sijaan korostettiin metsän ja luonnon säilyttämistä ennallaan, rauhallisuuden merkitystä sekä sitä, että nykyiset palvelut koetaan jo riittäviksi.

Kuva 37 - Sundsbergin osayleiskaava-alueelle toivottuja uusia palveluita.

Vertaillaan suunnittelualueelle toivottuja palveluja vielä ikäryhmittäin (kuva 38). Ikäryhmittäinen tarkastelu osoittaa, että toivottujen uusien palveluiden painotuksissa on joitakin eroja eri vastaajaryhmien välillä. Lapsiperheikäisten, erityisesti 26–35- ja 36–45-vuotiaiden vastauksissa korostuvat selvästi koulu, päiväkotit, leikkipuistot sekä lähiliikuntapaikat, mikä heijastaa kyseisten ikäryhmien elämäntilannetta. Näissä ryhmissä myös ulkoilu- ja virkistyspalvelut sekä uimapaikat tai rannat nousevat suhteellisesti merkittäviksi. Alle 18-vuotiaiden vastauksissa painottuvat erityisesti vapaa-aikaan liittyvät palvelut, kuten kauppa, ulkoilu- ja virkistyspalvelut, yhteiskäyttö- ja harrastustilat sekä nuorisotilat. Lisäksi ravintolat ja kahvilat saavat alle 18-vuotiaiden keskuudessa huomattavan paljon kannatusta.

Vanhemmissa ikäryhmissä, erityisesti 56–65-vuotiaiden ja yli 65-vuotiaiden vastauksissa, korostuvat puolestaan julkisen liikenteen palvelut, kaupat sekä palveluasuminen, vaikka näiden ryhmien kokonaisvastausmäärät ovat pienempiä. Ravintolat ja kahvilat saavat suhteellisesti tarkasteltuna tasaisesti vastauksia kaikista ikäryhmistä. Sen sijaan koirapuistot ja muut yksittäiset palvelut saavat kaikissa ikäryhmissä verrattain vähän mainintoja, mikä viittaa niiden rajatumpaan merkitykseen kokonaisuuden kannalta.

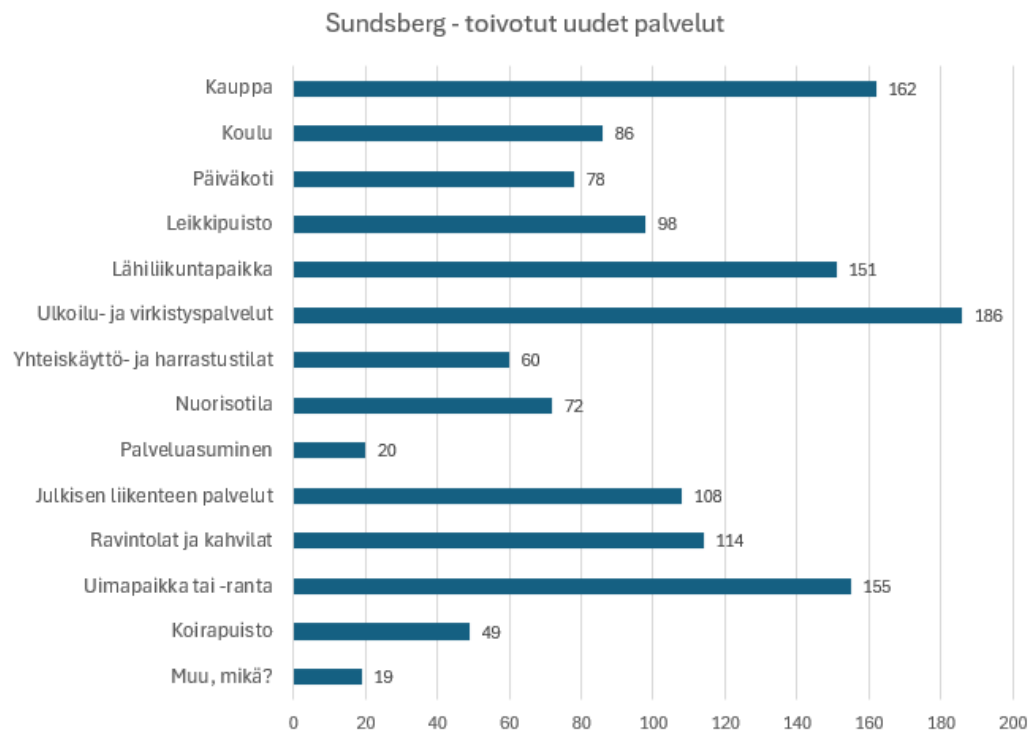

Kuva 38 - Ikävertailu suunnittelualueelle toivotuista uusista palveluista.

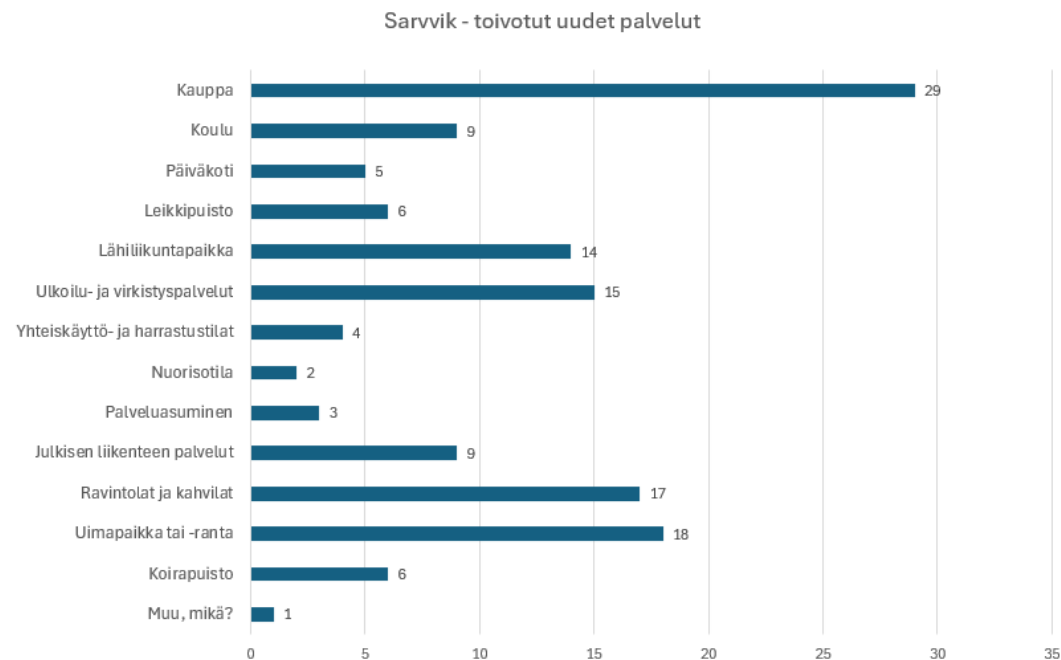
Vertaillaan suunnittelualueelle toivottuja palveluita vielä erikseen Sundsbergin (02450) ja Sarvvikin (02390) välillä (vrt. kuvat 39 ja 40). Sundsbergin ja Sarvvikin vertailu osoittaa, että Sundsbergin vastaukset kattavat selvästi suurimman osan koko kyselyn vastauksista ja ohjaavat siten vahvasti tulosten kokonaiskuvaa. Tämä näkyy siinä, että kaikissa palveluluokissa Sundsbergin vastausmäärät ovat moninkertaisia Sarvvikkiin verrattuna. Sundsbergissä toivotut palvelut painottuvat erityisesti ulkoilu- ja virkistyspalveluihin, kauppaan, uimaranta- tai uimapaikkaan sekä lähiliikuntapaikkoihin, ja nämä teemat nousevat koko aineiston kannalta keskeisiksi suuren vastaajamäärän vuoksi (ks. kuva 39).

Sarvvikissa palvelutoiveet ovat kuitenkin sisällöllisesti pitkälti samansuuntaisia, mutta vastaajamäärät ovat huomattavasti pienempiä, minkä vuoksi niiden vaikutus koko kyselyn tuloksiin jää vähäisemmäksi. Sarvvikissa vastausvaihtoehdoista korostuu erityisesti kauppa, ja

muita paljon vastattuja vaihtoehtoja ovat uimaranta tai -paikka, ravintolat ja kahvilat sekä virkistyspalvelut (ks. kuva 40). Postinumeroalueiden välillä ei ole kuitenkaan kovin huomattavaa eroa.

Kuva 39 - Sundsbergin (02450) alueen toivotut uudet palvelut.

Kuva 40 - Sarvvikin (02390) alueen toivotut uudet palvelut.

8. Tulosten tulkintaa

Tulosten tarkastelussa on tärkeää huomioida, että kyselyaineisto muodostuu vastaajien omista kokemuksista, tulkinnoista ja tavoista käyttää karttapohjaisia tai sanallisia vastausmuotoja. Siksi vastauksia ei voida pitää täysin yhtenäisinä tai keskenään vertailukelpoisina, vaikka ne yhdessä muodostavatkin arvokkaan kokonaiskuvan alueen käytöstä ja koetuista tarpeista. Tulkinnan kannalta onkin olennaista suhtautua aineistoon varauksella ja kriittisesti: pohtia vastausten taustalla olevia tekijöitä, tunnistaa tulkintaa muovaavat piirteet sekä huomioida analyysin johdonmukaisuuden varmistamiseksi tehdyt rajaukset ja valinnat.

Kyselyssä haettiin tarkoituksella vastaajien subjektiivisia kokemuksia, arvoja ja arjen käytäntöjä, mutta tämä tarkoittaa myös sitä, että yksittäiset vastaajat voivat tulkita kysymysten tarkoituksen eri tavoin. Esimerkiksi kaksi vastaajaa saattaa ymmärtää saman kysymyksen eri merkityksessä tai käyttää karttapohjaista vastausmuotoa eri tarkkuudella. Tällainen subjektiivisuus ja tulkinnallinen vaihtelu eivät vähennä vastausten arvoa, mutta rajoittavat niiden suoraa vertailtavuutta. Siksi tulkinnessa on tärkeää tunnistaa vastausten taustalla olevat erot, kuten vastaajan asuinalue, alueen käyttötottumukset tai odotukset, ja arvioida, miten nämä tekijät ovat voineet vaikuttaa yksittäisiin vastauksiin. Näin analyysi perustuu kokonaisuuden ymmärtämiseen, ei yksittäisten tulkintojen liialliseen painottumiseen.

Karttakysymysten tarkastelussa on tärkeää huomioida, että osa vastaajista on kokenut haasteita erityisesti ulkoilureittien viivamaaisessa piirtämisessä sekä pientalo- ja kerrostaloalueiden merkitsemisessä kartalle. Nämä tilanteet näyttäytyvät aineistossa yksittäisinä poikkeuksina. Vaikka tekniset vaikeudet saattavat vaikuttaa siihen, miten tarkasti reitti tai alue on piirretty tai onko sitä ylipäättäen saatu kartalle paikkatietomuotoon, vastaajien antamat sanalliset kommentit on kuitenkin huomioitu analyysissä. Tämä tarkoittaa sitä, että paikkatietoaineistoon on lisätty merkintöjä ongelmia kohdanneiden vastaajien jättämien kommenttien perusteella, minkä avulla myös näiden vastaajien tärkeäksi koetut paikat ovat mukana analyysissä.

Lisäksi maisemakohteita koskevassa karttakysymyksessä on huomioitava, että vastaajat saattavat tulkita maisemakohdemerkintöjen lisäämisen kartalle eri tavoin. Osa vastaajista voi esimerkiksi merkitä kohdan, josta maisema avautuu, kun taas toiset voivat merkitä itse maisemakohteen kartalle. Tällaiset tulkintaerot voivat aiheuttaa jonkin verran vaihtelua merkintöjen sijoittelussa ja siten vaikuttaa tuloksiin, mutta vaikutus ei ole merkittävä. Maisemakohteiden tiheyskartan tarkastelussa on kuitenkin keskeistä alueiden välinen vertailu ja niiden tunnistaminen, joihin merkintöjä on kohdistunut eniten, eikä yksittäisten merkintöjen tarkka sijainti.

Kartanonrannan osalta tuloksia on tarkasteltu erityisellä huomiolla. Karttakysymyksien osalta analyysissä on huomioitu vain ne merkinnät, jotka sijoittuvat varsinaiselle suunnittelualueelle.

Suunnittelualueen ulkopuolelle tehty merkinnät, jotka sijoittuvat erityisesti Kartanonrannan alueelle, on jätetty näissä kysymyksissä tarkastelun ulkopuolelle. Näin on pyritty varmistamaan, että tarkastelu kohdistuu mahdollisimman selkeästi osayleiskaavoitettavaan alueeseen. Muiden kysymysten vastauksista on ollut haasteellista rajata pois niitä vastauksia, jotka ovat tosiasiallisesti koskeneet suunnittelualueen ulkopuolella sijaitsevaa Kartanonrantaa. Tämän vuoksi nämä vastaukset on käsitelty yhdessä muiden suunnittelualueita käyttävien vastaajien vastausten kanssa.

Monet Kartanonrannan alueella asuvat ovat selkeästi vastanneet kyselyyn nimenomaan oman asuinalueensa näkökulmasta ja nämä vastaukset vaikuttavat kyselyaineiston tuloksiin. Kartanonrannasta tulleet vastaukset näkyvät selvästi esimerkiksi yhteisöllisyyttä ja asumisen muotoja kuvaavissa vastauksissa. Toisaalta Kartanonrannan vastaukset tarjoavat arvokkaan vertailukohteen esimerkiksi yhteisöllisyyden määrän tai kokonaisuudessaan toivottavan asuinseudun arvioimiseksi. Kartanonrannan vahva yhteishenki voidaan nähdä tavoitteena, jonka toteutumista toivotaan myös suunnittelualueella väkiluvun kasvaessa.

9. Yhteenveto ja johtopäätökset

Kaavoituksessa on tärkeää huomioida, millaiseksi paikka koetaan, miten arki siellä sujuu ja millaisia toiveita ihmiset liittävätkin ympäristöönsä. Sundsbergin osayleiskaavaa varten laadittu paikkatietokysely luo katsauksen siihen, millaisia arvoja, toiveita ja huolia asukkaat kokevat. Paikkatietokysely tarjoaa yksityiskohtaisen sekä alueen asukkaiden ja käyttäjien arvot huomioonottavan kurkistuksen siihen, mitä nykyiset ja tulevat käyttäjät todella pitävät tärkeänä alueella, samalla piirtäen suuntaviivoja suunnittelualueen tulevaisuudelle. Tämän avulla osayleiskaavoituksessa voidaan pyrkiä vahvistamaan alueen identiteettiä ja osoittamaan suuntaa tulevaisuuden asuinalueille, joiden toivotaan rakentuvan luontoarvoja ja yhteisöllisyyttä vaalien.

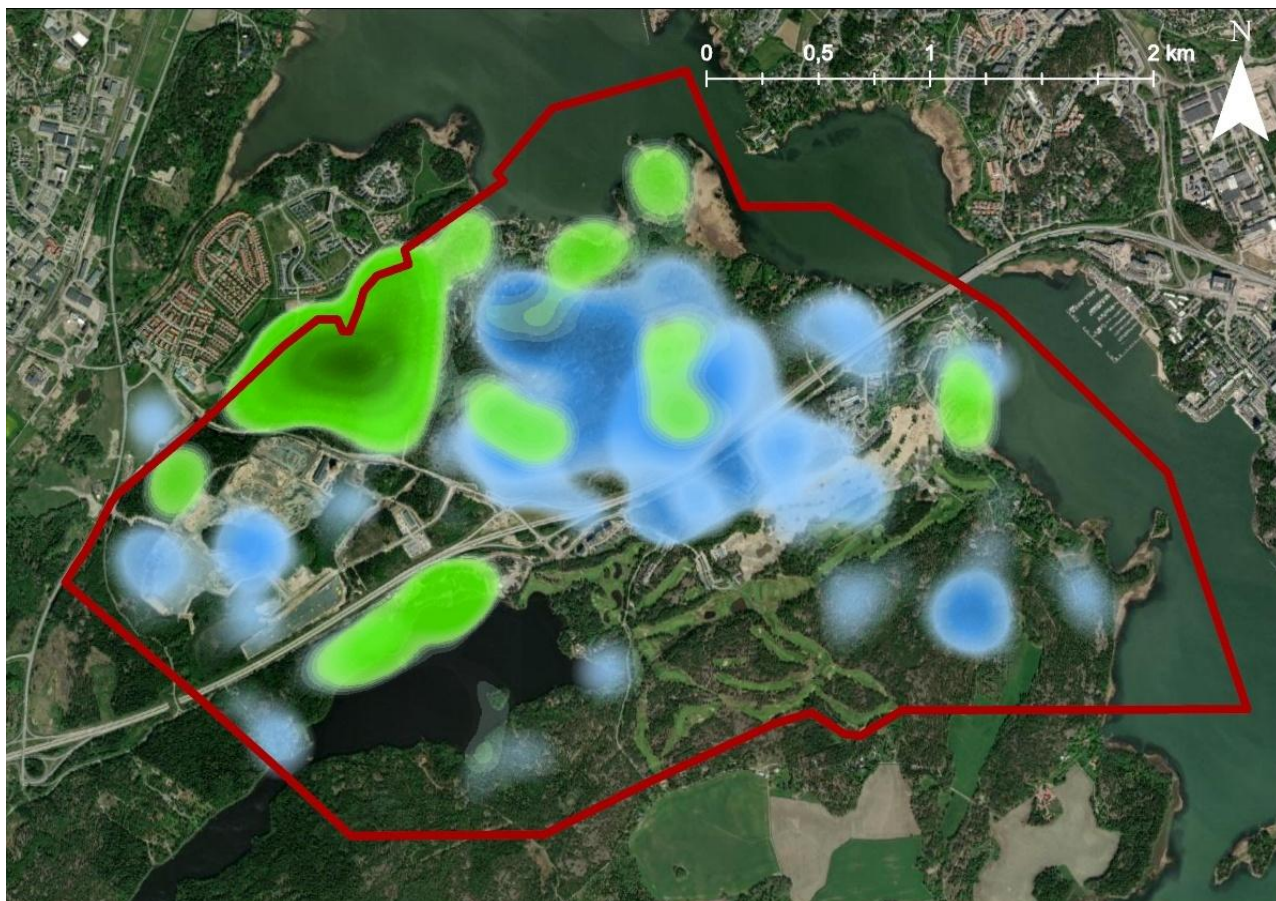
Vastausten perusteella Sundsbergin osayleiskaava-alueen tärkeimmät vetovoimatekijät liittyvät vahvasti luontoon: metsät, ulkoilureitit, Finnträskin ranta ja Espoonlahden rannikko koetaan merkittäviksi maisemallisiksi ja virkistykselliseksi kokonaisuuksiksi. Erityisesti Sundsbergin ja Kartanonrannan välinen metsäalue, aarnimetsä ja Sundsbergin luontopolku nousevat tuloksissa keskeisiksi säilytettäväksi alueiksi. Myös yhteisöllisyys, rauhallisuus, turvallisuus ja kylämäinen identiteetti toistuvat tärkeinä arvoina eri ikäryhmissä. Laaja päivittäinen virkistyskäyttö osoittaa, että luonto ja ulkoilureitit ovat olennainen osa arjen hyvinvointia.

Rakentamisen suhteen vastaajat toivovat pientalovaltaista, väljää ja maisemaan sulautuvaa ympäristöä, jossa arvokkaat metsät ja ranta-alueet jätettäisiin miltei kokonaan rakentamisen ulkopuolelle. Toisaalta joissain kommentteissa rakentamisen ulottuminen joillekin

mainitsematomille ranta-alueille nähtiin sallittavana, jos rakennusten ilme soveltuisi hyvin niitä ympäröivään maisemaan. Kerrostalorakentamiseen suhtaudutaan varauksella, ja sopivina sijainteina pidetään lähinnä Länsiväylän ja Sundsbergintien vyöhykkeitä, joissa korkeampi rakentaminen voisi toimia melusuojana liikenteen äänille. Toisena vaihtoehtoisena toiveena esitettiin matalien kerrostaloalueiden rakentamista jo valmiiksi rakennetun ympäristön yhteyteen, mutta kerrostaloasutuksesta ei kuitenkaan toivota muodostuvan koko alueen luonnetta muuttavaa elementtiä. Palveluiden osalta toivotaan maltillisia, kylämäistä ilmettä tukevia lisäyksiä, kuten lähikauppaa.

Kartta (kuva 41) havainnollistaa selkeästi, kuinka vastaajat erottavat suunnittelualueella luonnon ja virkistyskannalta arvokkaat kohteet niistä alueista, joihin uutta asumista voitaisiin sijoittaa. Vihreällä merkityt luonto- ja virkistyskäytön ydinalueet painottuvat Sundsbergin keskeisiin metsävyöhykkeisiin, Finnträskin ympäristöön ja Espoonlahden rannan läheisyyteen, eli niihin paikkoihin, joita pidetään tärkeinä ulkoilun, maiseman ja luonnon monimuotoisuuden kannalta. Sinisellä merkityt rakennettavat pientalo- ja kerrostaloalueet puolestaan sijoittuvat pääosin liikenneväylien melualueiden tuntumaan tai olemassa oleville asuinseuduille, missä rakentaminen ei heikentäisi arvokkaimpia luonto- ja virkistysalueita. Luonto- ja virkistysalueilla sekä uusilla asuinalueilla ei ole merkittävää päällekkäisyyttä. Sen sijaan kartalle merkittyjen alueiden painotuskohdat sijoittuvat eri puolille suunnittelualueita.

Kartta korostaa vahvasti vastaajien näkemystä siitä, että suunnittelualueen ydinmetsät ja ranta-alueet tulisi säilyttää, kun taas uutta asumista toivottaisiin keskitettävän hallitusti alueille, jotka ovat jo valmiiksi muokattuja tai liikenteen vaikutuspiirissä. Suunnittelussa tämä voisi tarkoittaa arvokkaiden metsäalueiden rajaamista rakentamisen ulkopuolelle sekä ulkoilureittien ja virkistysalueiden eheän verkoston varmistamista.

Kuva 41 - Ydinalueet luonto- ja virkistysalueista sekä uusista rakentamisen painopisteistä.

Tarkastellaan vielä lopuksi Kartanonrannan vastauksia osana analyysiä. Kartanonrannan vastaukset muodostavat suhteessa merkittävän osan koko kyselyyn tulleista vastauksista. Tämä "sekaannus" voi hyvin johtua siitä, että puhekielessä Kartanonrantaan viitataan usein Sundsberginä ja osayleiskaavan nimen ollessa Sundsbergin osayleiskaava, moni on kartoista ja sanallisista kuvailuista huolimatta ajatellut kyselyn koskevan myös osittain Kartanonrantaa.

Vaikka Kartanonrannan vastaukset vaikuttavat vahvasti analyysin tuloksiin, voidaan vastauksissa nähdä kuitenkin hyödyllisiä näkökulmia. Kartanonrannan vahva yhteisöllisyys nousee kyselyssä esiin selkeänä alueellisenä erityispiirteenä, joka voidaan nähdä arvokkaana esikuvana myös Sundsbergin osayleiskaavoitettavan alueen tulevalle kehitykselle. Kartanonrannan asukkaat kuvaavat aluettaan tiiviiksi, turvalliseksi ja yhteistyöhön kannustavaksi yhteisöksi, jossa naapurit tuntevat toisensa ja arjen vuorovaikutus on luontevaa. Tämänkaltaisen paikallisyhteisö lisää sekä alueen viihtyisyyttä että sosiaalista hyvinvointia, ja se koetaan merkittävänä vahvuutena, joka sitoo asukkaat asuinalueelle pitkäjänteisesti.

Samaa yhteisöllisyyden kulttuuria olisi perusteltua tavoitella myös osayleiskaava-alueella, erityisesti väestön kasvaessa ja uusien asuinseutujen rakentuessa. Suunnittelussa voitaisiin

tulevaisuudessa mahdollisesti huomioida tähän liittyviä tekijöitä monin tavoin, kuten luomalla turvallisia ja selkeitä jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä, sijoittamalla uudet asuinalueet luonnonläheisesti sekä tukemalla asukkaiden vuorovaikutuksellisia kohtaamista esimerkiksi yhteisillä viheralueilla, leikkipaikoilla, lähimetsissä ja erilaisten palvelujen parissa. Myös alueen kylämäinen identiteetti, joka on Kartanonrannassa keskeinen yhteisöllisyyttä vahvistava tekijä, voisi tarjota selkeän suunnan myös suunnittelualueen identiteetin rakentumiselle. Nämä ovat kuitenkin yleisiä, asukkaiden ja alueen käyttäjien näkemysten mukaisia suuntaviivoja alueen tulevaisuuden kehittämistä varten.

Kyselyn karttapohjaisia kysymyksiä luonto- ja virkistysarvoista, maisema-arvoista, ulkoilureiteistä sekä muista tärkeiksi koetuista kohteista voidaan Kartanonrannan vastaajien suuresta osuudesta huolimatta pitää luotettavina. Vastaukset heijastavat eri alueiden käyttäjien näkemyksiä suunnittelualueen sisällä sijaitsevista tärkeistä, käytetyistä ja säilyttämisen arvoisista kohteista, eivätkä ne siten rajoitu ainoastaan vastaajien asuinalueeseen. Näin ollen etenkin karttakysymysten tulokset tuottavat käyttökelpoista ja monipuolista tietoa osayleiskaavoituksen tueksi.

Koska Kartanonrannan yhteishenki koetaan laajasti positiivisena ilmiönä, sitä voidaan pitää paitsi vertailukohtana myös konkreettisenä suunnittelutavoitteena. Vastausten perusteella osayleiskaava-alueen tulevaisuuden toivotaan rakentuvan samojen periaatteiden ympärille: tuloksista nousivat esiin luonnonläheisyys, pienimittakaavainen asuinympäristö, turvallisuus ja vahva paikallisidentiteetti. Näiden tekijöiden tukeminen suunnittelussa voi edistää sitä, että myös uudet asuinseudut kaava-alueella kasvaisivat yhtenäisiksi, toimiviksi ja aidosti yhteisöllisiksi alueiksi.

Lähteet

Kirkkonummen kunta. (2020). *Kirkkonummen maankäytön kehityskuva vuosina 2040 ja 2060*.

https://kirkkonummi.fi/wp-content/uploads/files/5efd9279c9105835e90005c3/Kirkkonummen_maank_ty_s_kehityskuva_2040_ja_2060.PDF

Kirkkonummen kunta. (2024). *Kaavoitusohjelma 2025–2028*.

<https://kirkkonummi.fi/kaavoitus/kaavoitusohjelma-2025-2028>

Kirkkonummen kunta. (2024). *Kirkkonummen kuntastrategia 2024–2030*.

<https://kirkkonummi.fi/kuntastrategia/>

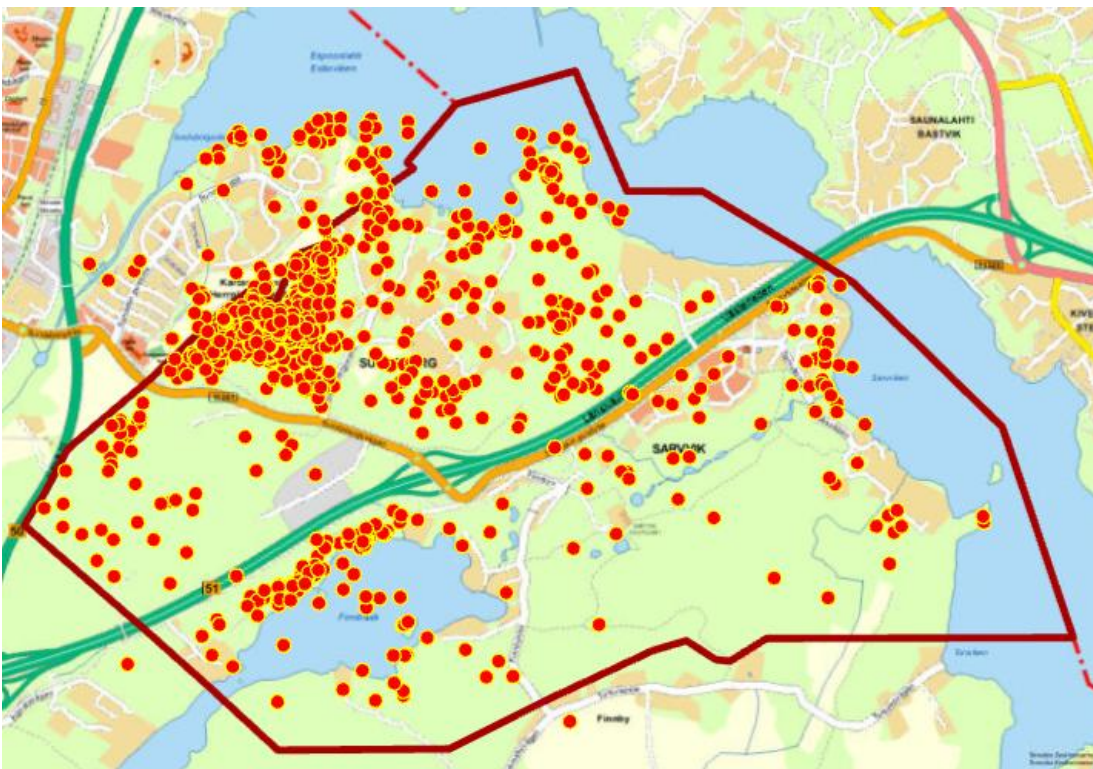
Kirkkonummen kunta. (2025). *Sundsbergin osayleiskaava, Osallistumis- ja*

arviointisuunnitelma. <https://kirkkonummi.fi/wp-content/uploads/2025/09/Sundsberg-OYK-Osallistumis-ja-arviointisuunnitelma-2025.pdf>

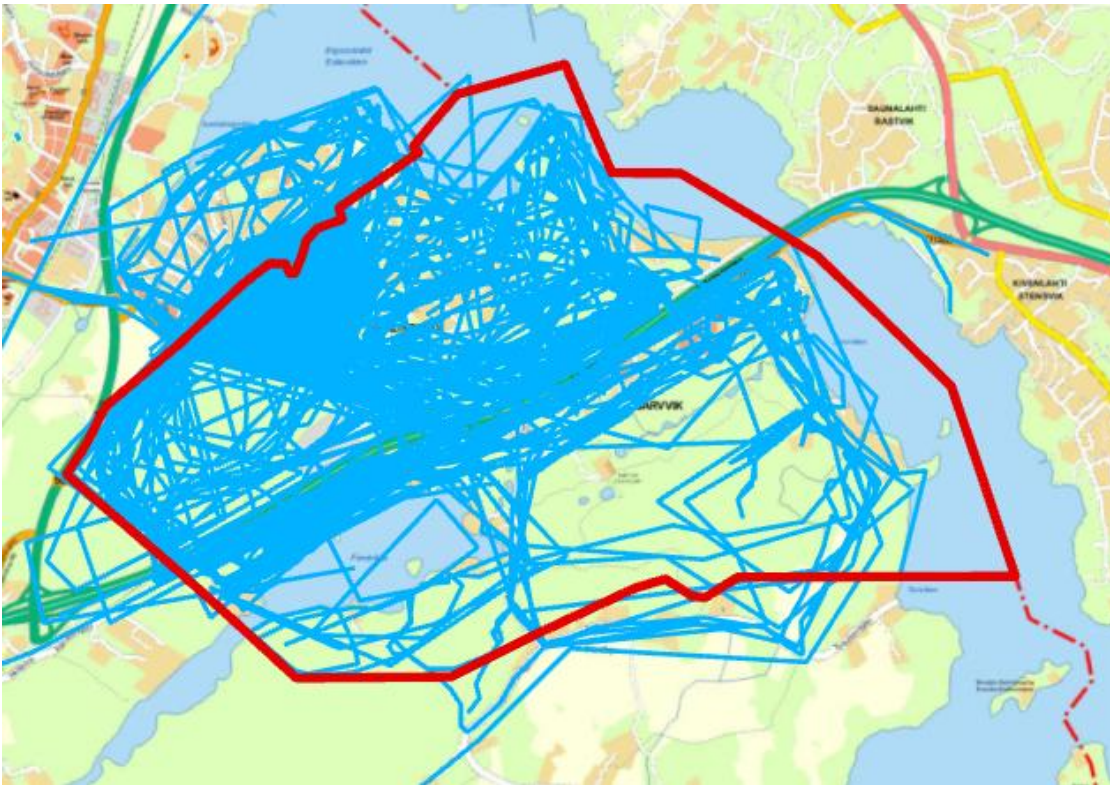
Tulevaisuuden Sundsberg -paikkatietokysely: [Tulevaisuuden Sundsberg -paikkatietokysely](#)

Ruotsiksi: [Framtidens Sundsberg -geoinformationsenkäten](#)

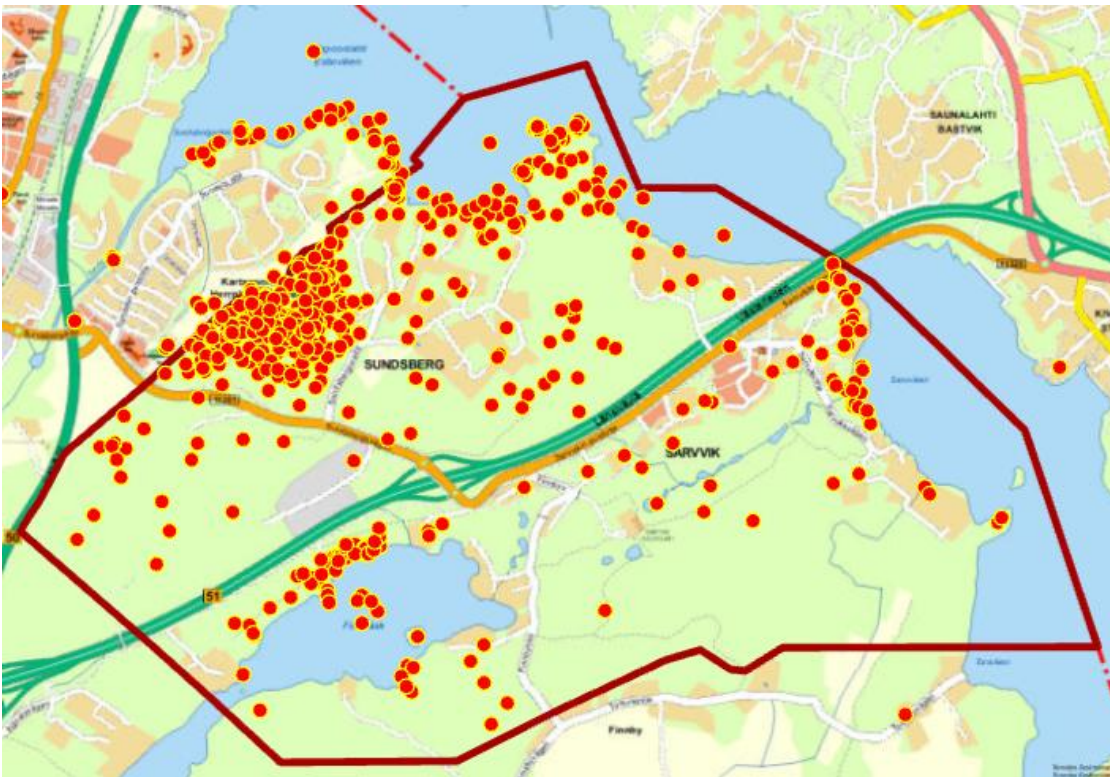
Alkuperäiset kartta-aineistot:

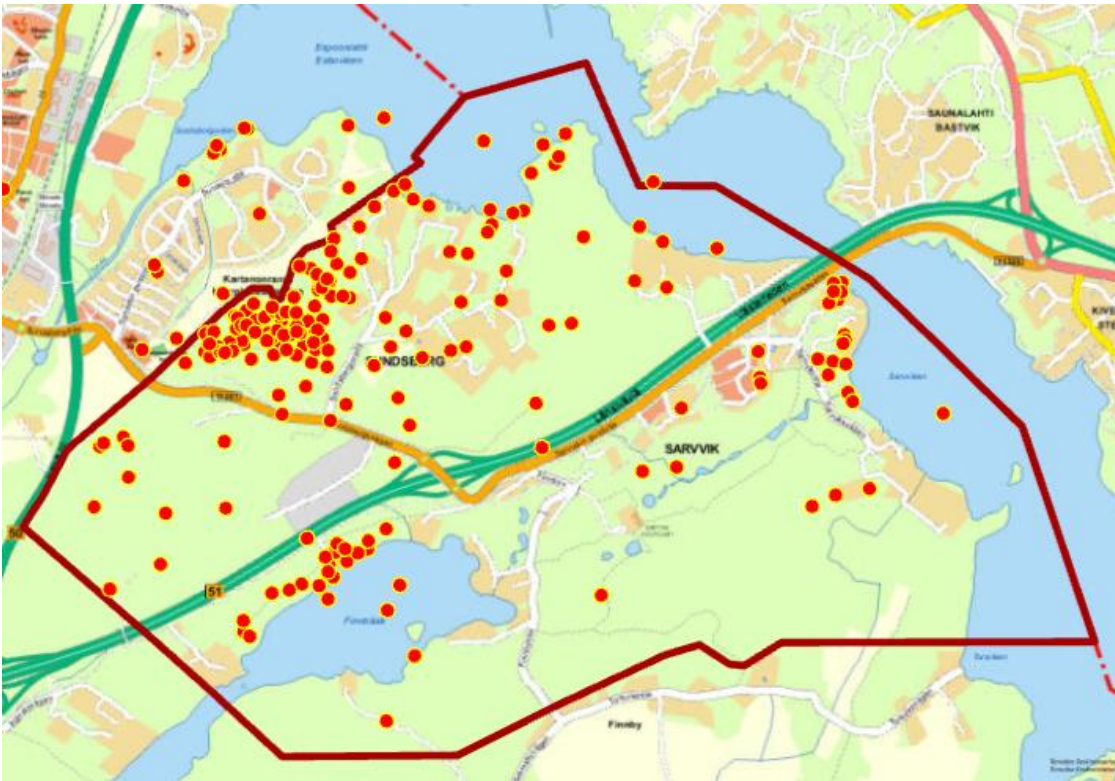
Lähdekuva 1 - Luonto ja virkistysalueet alkuperäisenä aineistona.

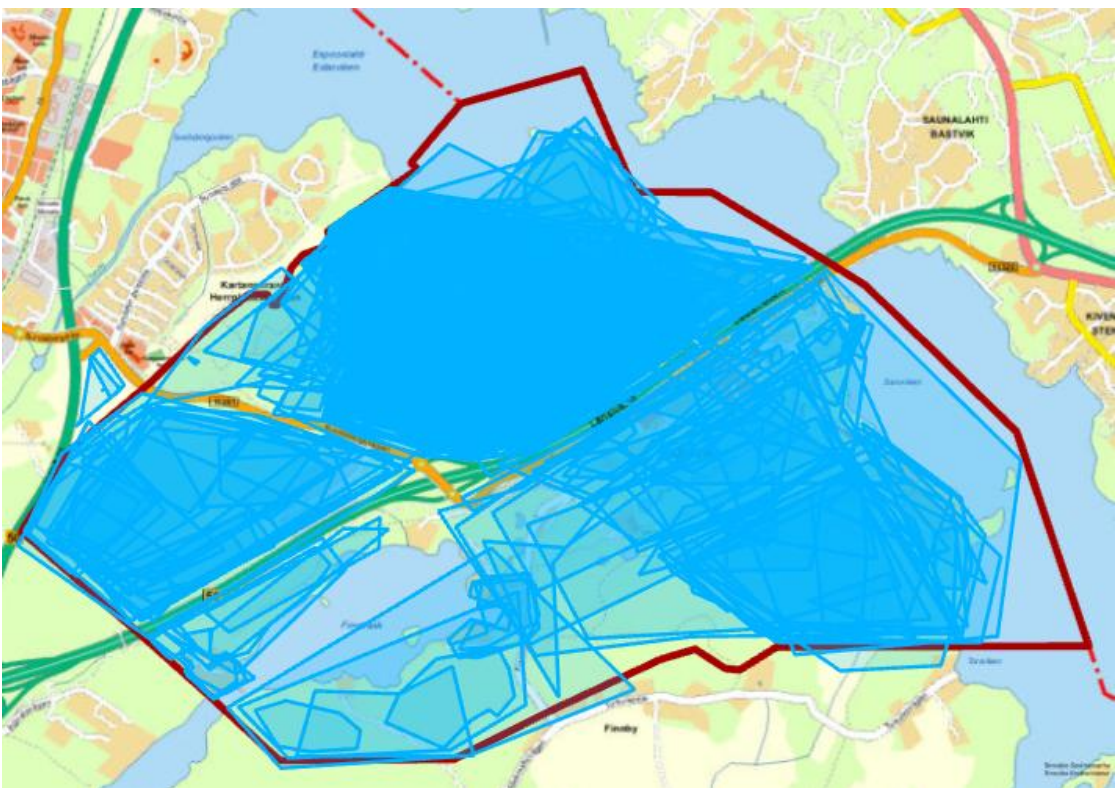
Lähdekuva 2 – Ulkoilureitit alkuperäisenä aineistona.

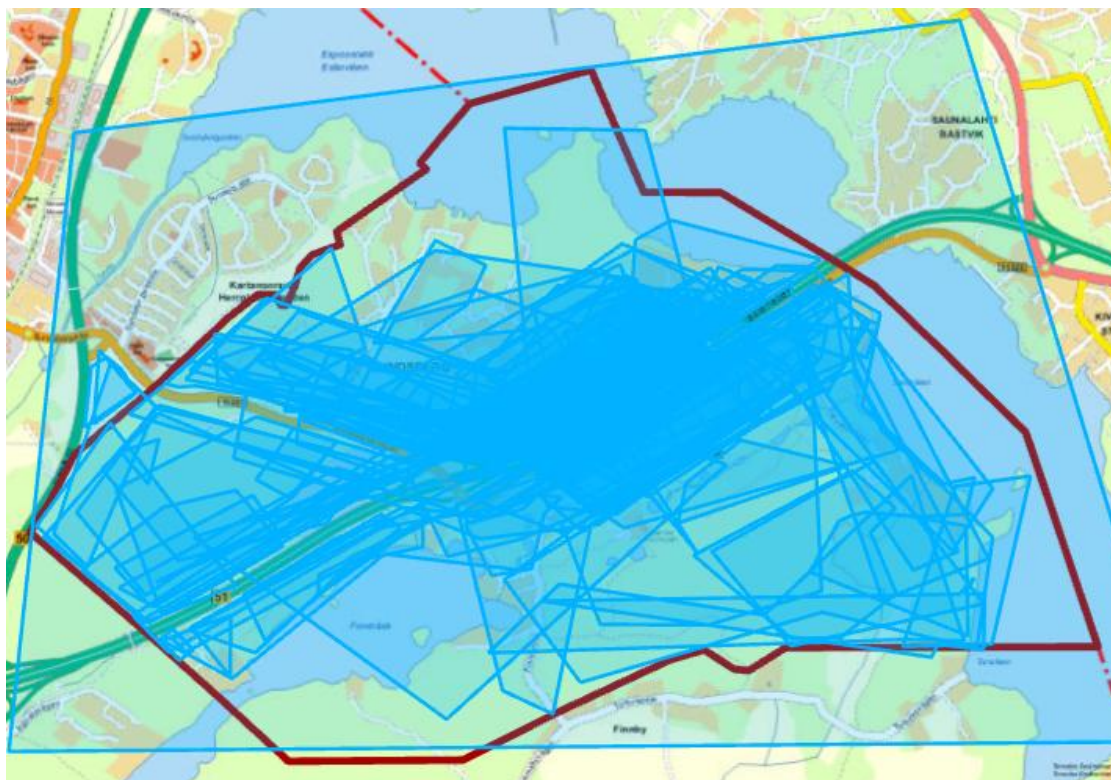
Lähdekuva 3 – Maisemakohteet alkuperäisenä aineistona.

Lähdekuva 4 – Muut kohteet alkuperäisenä aineistona.

Lähdekuva 5 – Pientaloasutus alkuperäisenä aineistona.

Lähdekuva 6 – Kerrostaloasutus alkuperäisenä aineistona.